

BOLYAI JÁNOS GIMNÁZIUM ÉS ÁLTALÁNOS ISKOLA

Pedagógiai program

OM: 200669

Hatályos: 2026. szeptember 1-től

Tartalomjegyzék

Az iskola bemutatása.....	5
NEVELÉSI PROGRAM.....	7
A nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, értékei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai.....	7
Az iskolában folyó nevelő-oktató munka alapelvei	7
Az iskolában folyó nevelő-oktató munka értékei.....	8
Az iskolában folyó nevelő-oktató munka célja, feladata	9
Az iskolában folyó nevelő-oktató munka eszközei, eljárásai	12
A nat által meghatározottak megvalósulása	13
Az élethosszig tartó tanulás.....	17
Személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai elvek	18
Teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatokat	19
A közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatokat	22
A pedagógusok helyi intézményi feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai	23
A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai	27
tevékenység helyi rendje	27
Különleges bánásmódot igénylő tanulók	27
Sajátos nevelési igényű tanuló	27
Beilleszkedési, magatartási nehézségek enyhítésének formái	28
Kiemelten tehetséges tanuló.....	29
Hátrányos helyzetű tanulók.....	30
Ifjúságvédelmi feladatok ellátása az iskolában.....	30
A tartós gyógykezelés alatt álló tanuló ellátása	31
A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvétel jogai gyakorlásának rendje	31
A tanulmányok alatti vizsgák tantárgyankénti, évfolyamonkénti követelményei, valamint középiskola esetében a szóbeli felvételi vizsga követelményei.....	32
Az érdemjegyek a tanulmányi rendszerben történő rögzítésével kapcsolatos értesítési kötelezettség szakmailag indokolható határideje	34
Az iskolaváltás valamint a tanuló átvételének a szabályai.....	35
Középiskolában a „B” kategóriás közúti járművezetői engedély megszerzése	40
HELYI TANTERV	41
Helyi tanterv óraszámai.....	43

A választott kerettanterv által meghatározott óraszám feletti kötelező tanórai foglalkozások, továbbá a kerettantervben meghatározottakon felül a nem kötelező tanórai foglalkozások megtanítandó és elsajátítandó tananyaga	46
A Nemzeti alaptantervben (a továbbiakban: NAT) meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának részletes szabályai.....	46
A választható tantárgyak, foglalkozások, továbbá ezek esetében a pedagógusválasztás szabályai	47
A választható érettségi tantárgyak megnevezése, amelyekből az iskola közép- vagy emelt szintű érettségi vizsgára való felkészítését az iskola kötelezően vállalja	47
Az egyes érettségi vizsgatárgyakból a középszintű érettségi vizsga témakörei	48
A 11–12. évfolyamon az emelt szintű érettségire történő felkészítéshez az emelt szintű oktatásban alkalmazott fejlesztési feladatokat és követelményeket a Nat alapján	48
A tanuló tanulmányi munkájának írásban, szóban vagy gyakorlatban történő ellenőrzési és értékelési módja, diagnosztikus, szummatív, fejlesztő formái, valamint a magatartás és szorgalom minősítésének elvei	48
A magatartás és szorgalom minősítésének elvei.....	52
Magasabb évfolyamba lépés feltételei	52
Csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elvei	53
A nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére a településen élő nemzetiségek kultúrájának megismerése	53
Az iskola egészségnevelési és környezeti nevelési elve, programok és tevékenységek.....	53
A sajátos nevelési igényű tanulók fogyatékosságának típusához és fokához igazodó fejlesztő program	54
A gyermekek, tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések	54
A tanuló jutalmazásával összefüggő, a tanuló magatartásának, szorgalmának értékeléséhez, minősítéséhez kapcsolódó elvek	55
Az iskolai írásbeli, szóbeli, gyakorlati beszámoltatások, az ismeretek számonkérésének rendje	56
Az otthoni, napközis, tanulószobai felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elveit és korlátai.....	57
Az iskolában alkalmazott sajátos pedagógiai módszereket, beleértve a témanapokat, témaheteket és a projektoktatást is.	58
A nevelőtestület által szükségesnek tartott további elvek.....	59
Záró rendelkezés	60
Legitimáció	61

A pedagógiai program tartalmát a következő jogszabályok és dokumentumok határozzák meg:

- 2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről
- 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról
- a módosított 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról
- 100/1997. (VI. 13.) Korm. rendelet az érettségi vizsga vizsgaszabályzatának kiadásáról
- Kerettantervek az iskolarendszerű felnőttoktatás 1–12. évfolyamára

Az iskola bemutatása

*„Szép dolog kifaragni egy szobrot és életet adni neki,
de még szebb kiformálni egy emberi lelket
és megtölteni igazsággal.”*

(Victor Hugo)

Az Esélytér Intézményfenntartó Bács-Kiskun, Békés, Jász-Nagykun-Szolnok, Szabolcs-Szatmár-Bereg vármegyére kívánta kiterjeszteni nevelő-oktató tevékenységét.

Intézményünk célja, hogy azokat a fiatalokat, felnőtteket, akik az általános iskolai tanulmányait valamilyen okból abbahagyták, segítségünkkel képesek legyenek befejezni azt. Azon fiatalok, felnőttek, akiknek nincs még érettségi bizonyítványuk, intézményünk segítő, támogató légkörében képesek legyenek felkészülni az érettségi vizsgára. Bízunk benne, hogy a tanulóink a végzettség megszerzése által mind személyiségükben, mind pedig a munka világában sikeresebb életet tudnak majd élni.

Tanulóink többsége szociokulturális hátrányokkal küzd, aluliskolázottsága miatt a munkaerőpiacon szinte csak időszakosan, alulfizetett álláshoz jut.

Életkori megoszlás tekintetében jelen vannak a fiatalok és a középkorúak egyaránt, eltérő motivációs háttértényezők által vezérelve.

Az aluliskolázottság főként a családalapítás miatti korai iskolaelhagyásból, illetve a követelményrendszer többszöri sikertelen teljesítése miatti lemorzsolódásból, a tanköteles kor betöltéséből fakad.

Iskolánk olya ütemezéssel kínál tanulási lehetőséget, amely a tanulók számára a mindennapi tevékenységük mellett vállalható és teljesíthető. Ezért kínálunk esti munkarendet.

Az iskola jelenlegi helyzete

Az iskolánk alapító okiratában foglaltak alapján célunk az, hogy általános iskolai 1-4., illetve 5-8. osztályos, és középszintű érettségire felkészítő, 4 évfolyamos gimnáziumi képzést nyújtson az iskolarendszerű felnőttoktatás keretében.

Az iskola megalapításakor az alapítókat a segítő szándék vezérelte.

Tanulóközpontú, szociokulturális- és tanulási nehézségekkel küzdő nem tanköteles korú fiatalokat és felnőtteket segítő intézmény működtetése a cél.

Az iskola alaptevékenységei

Az iskola alaptevékenységeit az alapító okirat határozza meg.

Az alaptevékenységünk az általános iskola 1-4., 5-8. osztályának befejezése esti munkarendben, valamint a gimnáziumi tanulmányok biztosítási felnőttoktatás keretében esti munkarendben. Nagy hangsúlyt fektetünk a segítségnyújtásra, ezért külön odafigyelünk a felzárkóztatást igénylő tanulók oktatására, megfelelő színvonalú fejlesztésére.

Intézményünk a középszintű érettségire való felkészítés után vállalja a középszintű érettségi vizsga szervezését is.

Az iskola működési feltételei

A fenntartó az intézmény működéséhez szükséges épületeket tartós bérleményként, és a tárgyi eszközöket használati joggal bocsátja az iskolánk rendelkezésére. A vagyon feletti rendelkezési jogot az Esélytér Intézményfenntartó gyakorolja.

A nevelő-oktató feladatellátáshoz Szabolcs-Szatmár-Bereg vármegye telephelyein, valamint Békés és Jász-Nagykun-Szolnok vármegye telephelyein egyaránt biztosított a teljes körű, iskolafokozatnak megfelelő szakos ellátottság. Pedagógusaink többsége rendelkezik különböző tanulást támogató módszertani továbbképzéssel, a felnőttoktatás területén szerzett, több éves tapasztalattal, így támogatni tudják az iskola alapelvárásait, a tanulók eredményes felkészülését. Nevelőtestületünk stabil, a fluktuáció nem jellemző.

Az iskola szervezetét a főigazgató, a főigazgató-helyettesek, osztályfőnökök, szaktanárok és a pedagógiai munkát közvetlenül segítő gazdaságvezető, iskolatitkárok és rendszergazda alkotják. Intézményünkbe a tanulóink mindannyian a nem tanköteles korú tanulók közül kerülnek be, a pedagógiai programban szabályozott felvételi-, átvételi eljárásnak megfelelően. Külföldi állampolgárság esetén a nemzeti köznevelésről szóló törvény 92. § alapján a magyar állampolgárokra vonatkozó feltételekkel.

NEVELÉSI PROGRAM

*„Ne akarjon a tanító az emberből más embert faragni,
hanem tanítsa meg a maga megismerésére,
a maga tehetségeivel (...),
s akkor áldott és gyönyörűséggel teljes lesz a munkája.”
(Cholnoky Viktor)*

A nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, értékei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

Az iskola képzési rendszerén belül hajtjuk végre fejlesztési elképzeléseinket. A személyiség fejlesztésénél a személyiség egységét kell szem előtt tartani. Ennek tudatában az értelem kiművelése mellett az egészséges és kulturált életmódra nevelés, és a fejlesztő képzés fontos feladatként jelentkezik.

Olyan iskolát szeretnénk, ahol a tanár és a diák egyaránt jól érzi magát, ahol egymás tisztelete és segítése jellemzi az emberi kapcsolatokat, ahol kiteljesedhet mind a pedagógusok, mind pedig a tanítványok személyisége.

Az iskolában folyó nevelő-oktató munka alapelvei

Alapelvünk, hogy:

- Diákjaink a magánérdeket a közérdeket összeegyeztetni képes, felelős állampolgárokká váljanak.
- A nevelés egészét a tudás, az igazságosság, a rend, a szabadság, a méltányosság, a szolidaritás erkölcsi és szellemi értékei, az egyenlő bánásmód, valamint a fenntartható fejlődésre, a környezet- és természetvédelemre, a tudatosságra, továbbá az egészséges életmódra nevelés határozzák meg.
- A közjót és a mások jogait tiszteletben tartó egyéni célok meghatározása.
- Az ismeretközvetítés során a korszerű, egyénre szabott pedagógiai módszerek alkalmazásának megvalósítása kiemelt szempont.
- Az iskolában folyó nevelés-oktatás tartalmi egységének, az iskolafokokozatok közötti átjárhatóságnak biztosítása.
- A tanulók felkészítése az önálló ismeretszerzésre, az aktív tanulásra és önművelésre.

Ennek feltétele a készségek fejlesztése:

- Az iskolánkban minden tanulónak esélyt kell kapnia szociokulturális hátrányainak leküzdésére. Ehhez differenciált tanulásszervezési eljárások alkalmazására, hatékony felzárkóztató munkára, szintre hozásra van szükség.
- Fejlesztenünk kell az anyanyelvi kommunikációs képességeket és a viselkedéskultúrát.
- A megfelelő továbbtanulási irány, illetve pályaaorientáció reális önismeret és életszemlélet kialakítását feltételezi.
- A harmonikus személyiségfejlődés a testi és lelki egészség fejlesztését egyaránt magában foglalja.
- Az ismeretanyag megértése és alkalmazása, az önálló ismeretszerzés igényének kialakítása.
- Saját, egyéni, hatékony tanulási módszerek kialakítása, a munkamemória kapacitásának növelése, az ismeretek előhívásának gyorsítása.
- Szülőföldünk, hazánk kultúrájának, hagyományainak, történelmi emlékeinek megismerése, megőrzése, tiszteletben tartása.
- Az európai és nemzetközi törekvések ismerete, a más népekkel szembeni tolerancia fejlesztése.
- A demokratikus magatartásformák kialakítása.
- A különféle kommunikációs csatornákon nyert információk etikus és kritikus értelmezése, feldolgozása, felhasználása.
- Az egészséges életmód, egészségvédelem technikájának elsajátítása.
- A környezetvédelem lehetőségeinek ismerete, gyakorlása, alkalmazása.

Az iskolában folyó nevelő-oktató munka értékei

Intézményünkbe folyó felnőttoktatási nevelő-oktató munkánk során értéknek tekintjük, ha nevelőtestületünk olyan körülményeket tud teremteni, amelyben:

- munkarendünkkel biztosítjuk a munka és család melletti tanulás feltételeit,
- az ismeretközvetítés során biztosítjuk az egyénre szabott módszerek, eljárások alkalmazását, az eredményes továbbhaladást,
- az eltérő előzetes ismeretekkel, motiváltsággal, szociokulturális háttérrel rendelkező tanulóink számára biztosítjuk a be- és elfogadó légkört,
- esélyt teremtünk a tanulási út folytatásához, a munkavállaláshoz szükséges kompetenciák elsajátításához,

- olyan kognitív, személyes és szociális értékek kialakítását, azok beépülését tudjuk elindítani, amelyek hozzájárulnak a mai kor kihívásainak való megfeleléshez,
- tanulóink belső igényévé válik az élethosszig tartó ismeretszerzésre való törekvés.

Az iskolában folyó nevelő-oktató munka célja, feladata

Átfogó cél:

Az iskola alapvető, átfogó célkitűzése az iskolai tevékenységek valamennyi területén és szintjén a gyakorlatias nevelés-oktatás megvalósítása. Ennek megfelelően az iskolánk pedagógiai programja és helyi tanterve pedagógiai szempontból tanulóközpontú.

Egyensúlyba kell helyeznünk a személyiségfejlesztést azokkal a közvetíteni kívánt ismeretekkel, amelyek választ adnak a pedagógiai és munkaerőpiaci kihívásokra.

A hazai és a nemzetközi pedagógiai folyamatokat egyaránt jellemzi a differenciálás és az integráció. Mindez megkívánja az egyénre szabott, képességek szerinti differenciálás, a digitális technológiával támogatott oktatási módszerek alkalmazását.

További célok:

- A pedagógiai tevékenységünket a tanulóink mindenek feletti érdeke vezérelje.
- Megteremteni az elfogadó, nyugodt légkört, melyben tanulóink bizalommal fordulnak hozzánk, s mely segítségével pozitív megerősítéssel kívánjuk tudásunkat támogatni.
- A pozitív beállítódások, magatartások és szokások fejlesztése.
- Tegyük fogékonnyá a tanulókat saját környezetük, a természet és a társas kapcsolatok értékei iránt.
- A kommunikációs készségek alakításával sajátíttassuk el az alapvető viselkedési szokásokat, fogadtassuk el a magatartási és társadalmi normákat.
- A szellemi és fizikai fejlődés optimális feltételeinek biztosításával fejlesszük a problémamegoldás, kreatív gondolkodás képességét.
- Teremtünk valóságos tanulási környezetet, nyújtunk alkalmazható tudást.
- Jellemezze oktató-nevelő munkánkat a tevékenység- és gyakorlatközpontúság, a fokozatosság és a folyamatosság.
- Oktassuk együtt a különböző érdeklődésű, eltérő értelmi, érzelmi, testi fejlettségű, különböző képességű, az eltérően motivált, az eltérően szocializált, és kulturális miliőben élő tanulókat.

- Törekedjünk differenciált fejlesztéssel, egyéni bánásmóddal az esélyegyenlőség elősegítésére, különösen a hátrányos helyzetű és a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók esetében.
- Fejlesszük az önálló, aktív tanulás és ismeretszerzés képességét egyénre szabott, differenciált tanulási módszerek és technikák kialakításával, hosszabb időkeret biztosításával.
- Korszerű tanulásszervezési eljárások alkalmazásával alakítsuk, fejlesszük a kulcskompetenciákat, képességeket, alapvető készségeket, szokásokat.
- Fejlesszük a sikeres munkaerőpiaci alkalmazkodáshoz szükséges, az egész életen át tartó tanulás megalapozását szolgáló képességeket.
- Nevelő-oktató munkánk általános céljaként a kompetens, intelligens, a világra és önmagára pozitívan tekinteni tudó, felelős állampolgárrá nevelést tűzzük ki.
- Feladatunk a tanuláshoz és a munkához szükséges képességek, készségek, ismeretek, attitűdök együttes fejlesztése, az egyéni és csoportos teljesítmény ösztönzése, a közjóra való törekvés megalapozása, a nemzeti, közösségi összetartozás és a hazafiaság megerősítése.
- Az önállóság, a kezdeményező- és döntési képesség fejlesztése.
- A munka, az erőfeszítés megbecsülése.

A cél elérését szolgáló feladataink

Általános feladatunk:

- a nemzeti műveltség, a hazai nemzetiségek kultúrájának átadása, megőrzése,
- az egyetemes kultúra közvetítése, az erkölcsi érzék és a szellemi-érzelmi fogékonyság elmélyítése,
- a Kárpát-medence, különösen a környező országokban élő magyarság életének megismerése, az Európához tartozás erősítése,
- a munkához szükséges képességek, készségek, ismeretek, attitűdök együttes fejlesztése, az egyéni és csoportos teljesítmény ösztönzése, a közjóra való törekvés megalapozása, a nemzeti, közösségi összetartozás és a hazafiaság megerősítése,
- teljesítmény növelésére sarkalljuk tanítványainkat, hogy *az elsajátított tudás értékálló és a kor igényeinek megfelelő* legyen.

A cél elérése minden tanítási órának és minden tanórán kívüli tevékenységünknek feladata.

Az életkori és egyéni sajátosságokat is figyelembe véve, folyamatosan növekvő terhelést tervezzünk és valósítunk meg a tanórákon és a tanórán kívüli foglalkozásokon. Segítjük tanulóinkat az egyéni tanulási utak megtalálásában. Céljaink összhangban állnak a kompetenciaalapú oktatás célkitűzéseivel, és eszerint tantárgytól függetlenül kívánjuk fejleszteni tanulóink tanulási, önismereti és életviteli képességeit.

A munkákat akkor tekintjük eredményesnek, ha:

- Az nevelő-oktató munkánk során az egyéni képességek, sajátos nevelési igények figyelembe vétele megtörténik.
- A kiemelten tehetséges, illetve a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő és a szociálisan hátrányos helyzetű tanulók segítése eredményes.
- Igény ébresztése az egészséges életmód normáinak megismerésére, betartására, tudásuk folyamatos bővítésére.
- Az eredményes, az aktív tanulást támogató tanulási technikák elsajátításának segítése.
- A környezet természeti és ember alkotta értékeinek felismertetése.
- A magyar és a nemzetiségek kulturális örökségének ápolása és tiszteletben tartása.
- Az emberi együttélés szabályainak megismertetése. A társas kapcsolatok fontosságának tudatosítása, az együttműködési készség kialakítása. A kulturált magatartás és kommunikáció elsajátítása.
- A kitartás, a szorgalom, a céltudatosság, az elkötelezettség megalapozása.
- Az érdeklődés felkeltése a társadalmi jelenségek és problémák iránt. Igény kialakítása a közösségi tevékenységekre, az iskolai és a helyi közéletben való részvételre.
- az emberek által végzett munka fontosságának tudatosítása. A tanulók önellátásra és környezetünk rendbe tartására irányuló tevékenységek gyakoroltatása. A pedagógiai munka középpontjában a személyre szóló, differenciált fejlesztés álljon.
- Úgy sajátítsuk el az adottságokhoz és korlátokhoz rugalmasan alkalmazkodó mennyiségű és minőségű műveltség tartalmakat, hogy tanulóink folyamatos motivációját fent tartsuk.
- Gazdagítsuk az érzelmvilágot, fejlesszük a felelősségtudatot, a kitartást.
- Gazdagítsuk, fejlesszük a tanulási szokásokat.
- Sajátítsuk el az önálló ismeretszerzés technikáit, a feladat- és problémamegoldás módszereit.
- Segítsük a diákjainkat a tanulási nehézségeik leküzdésében, műveltségi hátrányaik csökkentésében.

- Erősítsük a humánus magatartásmintákat, a pozitív viselkedési szokásokat, biztosítsuk az elfogadó, nyugodt légkört.
- Erősítsük a pozitív jellemvonásokat: az önismeret, a segítőkészséget, a szolidaritás érzését, az empátiát, az együttműködés készséget.
- Biztosítsuk a tanulók felé a folyamatos visszajelzést teljesítményükről.

Az iskolában folyó nevelő-oktató munka eszközei, eljárásai

A Nemzeti alaptanterv a köznevelés feladatát alapvetően a nemzeti műveltség, a hazai nemzeti-ségek kultúrájának átadásában, megőrzésében, az egyetemes kultúra közvetítésében, az erkölcsi érzék és a szellemi-érzelmi fogékonyság elmélyítésében jelöli meg. Feladata a tanuláshoz és a munkához szükséges képességek, készségek, ismeretek, attitűdök együttes fejlesztése, az egyéni és csoportos teljesítmény ösztönzése, a közjóra való törekvés megalapozása, a nemzeti, közösségi összetartozás és a hazafiaság megerősítése.

Az iskola által megfogalmazott Pedagógiai program a Nemzeti alaptanterv szellemiségére épül, megfogalmazódik benne annak értékrendje, alapelvei, követelményei.

Kulcskompetenciákon azokat az ismereteket, készségeket és az ezek alapját alkotó képességeket és attitűdöket értjük, amelyek birtokában a tanulók egyrészt gyorsan alkalmazkodhatnak a modern világ felgyorsult változásaihoz, másrészt a változások irányát és tartalmát cselekvően befolyásolhatják. A tudásalapú társadalomban felértékelődik az egyén tanulási képessége, mert az emberi cselekvőképesség az élethosszig tartó tanulás folyamatában formálódik.

Sikerkritériumok:

- Meggyőződés formálása, beszélgetés, a tanulók önálló elemző munkája.
- Érezzük és tapasztaljuk diákjaink bizalmát.
- A diákjaink kötelességtudók, ugyanakkor felelősségteljesen tudnak élni a jogaikkal.
- Tanulóink kulturáltan viselkednek, a szép magyar beszédet használják.
- Egészségesen élnek, óvják környezetüket.
- Tudatosan alakítják saját életüket, képesek önállóan ismereteket szerezni.
- A tanulóink határozott elképzeléssel bírnak saját közelebbi és távolabbi jövőjüket illetően.
- Olyan biztos és széleskörű tudással rendelkeznek, amely alapján reálisan választhatnak pályát, tudnak újabb szakmát szerezni.
- Megfelelő kommunikációs képességekkel és számítástechnikai jártassággal rendelkeznek.

- Tanulóink elsajátítják azokat a gyakorlati képességeket, amelyek nélkülözhetetlenek a munkaerőpiaci versenyben.
- A hátrányos helyzetű tanulóink számára is elérhetővé tesszük a középfokú iskola sikerességét.

Ha mindezt véghez tudjuk vinni a diákokkal együttműködve, akkor képesek lesznek arra, hogy sikeres érettségi vizsgát tegyenek. Megfelelnek a munkába állás kihívásainak akár Magyarországon, akár az Európai Unióban helyezkednek el.

A NAT által meghatározottak megvalósulása

A nevelési célok megvalósulása a köznevelés folyamatában:

- beépülnek az egyes műveltségi területek, illetve tantárgyak fejlesztési követelményeibe, tartalmaiba;
- tantárgyak részterületeivé válhatnak, vagy önálló tantárgyként jelenhetnek meg az iskola helyi tanterve szerint;
- témákat, fejlesztési helyzeteket körvonalaznak a nem tanórai keretek között folyó, egyéb iskolai foglalkozások, programok számára.

Iskolánk nevelő és oktató munkájának alapvető feladata, hogy a tanulók már kialakult személyiségét széleskörűen fejlessze. Ez a fejlesztés nagy átgondolást és szervezést igényel, hiszen tanulóink felnőttoktatásban vesznek részt.

A Nemzeti alaptantervben meghatározott céloknak megfelelően egyesíteni kívánjuk a hagyományos értékeket és a XXI. századi társadalmi igényeket, ennek megfelelően határozzuk meg személyiségfejlesztő feladatainkat.

Erkölcsei nevelés

A nevelő-oktató munkánk során feladatunk a tanulók erkölcsi érzékének fejlesztése, a cselekedeteikért és azok következményeiért viselt felelősségtudat és a felelős életvitel elmélyítése, közösségi beilleszkedésük elősegítése, és mindezek meggyőződéssé alakításának támogatása.

Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

A nevelő-oktató munkánk során feladatunk, hogy a tanulók ismerjék meg nemzeti, népi kultúránk értékeit, hagyományait. Tanulmányozzák a jeles magyar történelmi személyiségek, tudósok,

feltalálók, művészek, írók, költők, sportolók munkásságát. Sajátítsák el azokat az ismereteket, gyakorolják azokat az egyéni és közösségi tevékenységeket, amelyek megalapozzák az otthon, a lakóhely, a szülőföld, a haza és népei megismerését, megbecsülését.

Állampolgárságra, demokráciára nevelés

A nevelő-oktató munkánk során feladatunk, hogy tanítás- és tanulásszervezési eljárások keretében a főbb állampolgári jogok és kötelezettségek megismertetésén keresztül a cselekvő állampolgári magatartást, a törvénytiszteltet, az együttélés szabályait, az emberi méltóság és az emberi jogok tiszteletét, az erőszakmentességet és a méltányosságot megtestesítő értékeket elmélyítsük, támogassuk azok beépülését és a mindennapi élet során történő követését.

Az önismeret és társas kultúra fejlesztése

A nevelő-oktató munkánk során feladatunk, hogy tanulóink képesség váljanak érzelmeik hiteles kifejezésére, a mások helyzetébe történő beleélés képességére, az empátiára, valamint a kölcsönös elfogadásra. Ehhez elengedhetetlen az önismeret fejlesztése, a reális énkép formálása, tudatosítása annak, hogy saját egyéni fejlődésüket, sorsukat és életpályájukat maguk alakítani.

A családi életre nevelés

A nevelő-oktató munkánk során feladatunk, hogy szűkebb és tágabb környezet változásai, az értékrendbe jelentkező átrendeződések, a családok egy részének működésében bekövetkező zavarok ok-okozati összefüggésének és hatásmechanizmusuknak megláttatása, a harmonikus családi minták és a családi közösségek megbecsülésének közvetítése.

A testi és lelki egészségre nevelés

A nevelő-oktató munkánk során feladatunk, hogy az egészséges életmódra nevelés keretében hozzásegítsük tanulóinkat az egészséges testi és lelki állapot örömteli megéléséhez, hogy ismerjék és igényeljék a helyes táplálkozás, a rendszeres testmozgás, a stresszkezelés alapvető jellemzőit és lehetőségeit.

Felelősségvállalás másokért, önkéntesség

A nevelő-oktató munkánk során feladatunk, hogy a hátrányos helyzetű vagy fogyatékkal élő emberek iránti szociális érzékenységet, segítő magatartás kialakítását formáljuk a tanulóknál úgy, hogy megismertetjük ezeknek a csoportoknak a sajátos igényeit, élethelyzetét. Fejlesztjük az együttérzés, együttműködés, problémamegoldás, önkéntes feladatvállalás és –megvalósítás képességét.

Fenntarthatóság, környezettudatosság

A nevelő-oktató munkánk során feladatunk, hogy a természet és a környezet ismeretén és szeretetén alapuló környezetkímélő, értékvédő, a fenntarthatóság mellett elkötelezett magatartás váljék meghatározóvá tanulóink mindennapi cselekvései során, hogy az erőforrásokat tudatos, takarékosan és felelősségteljesen használják.

Gazdasági és pénzügyi nevelés

A nevelő-oktató munkánk során feladatunk, hogy tanulóink rendelkezzenek a világgazdaság, a nemzetgazdaság, a vállalkozások és a háztartások életét meghatározó gazdasági-pénzügyi intézményekről és folyamatokról való információkkal, ismerjék fel saját felelősségüket az értékteremtő munka, a javakkal való ésszerű gazdálkodás, a pénz világa és a fogyasztás területén.

Médiatudatosságra nevelés

A nevelő-oktató munkánk során feladatunk, hogy tanulóink értsék az új és a hagyományos médiumok nyelvét, hogy a globális nyilvánosság felelős résztvevőivé váljanak. Legyenek tisztában a média működésével és hatásmechanizmusaival, a média és a társadalom közötti kölcsönös kapcsolatokkal, a valóságos és a virtuális, a nyilvános és a bizalmas érintkezés megkülönböztetésének módjával, valamint e különbségek és az említett médiajellemzők jogi és etikai jelentőségével.

A tanulás tanítása

Az oktató munkánk során feladatunk, hogy felkeltsük tanulóink érdeklődését az ismeretanyagok iránt, és útbaigazítást adjunk a tananyag elsajátításával, szerkezetével, hozzáféréssel kapcsolatban. Meg kell tanítania, hogyan használhatók a könyvtári és más információforrások, hogyan mozgósíthatók az előzetes ismeretek és tapasztalatok, melyek az egyénre szabott tanulási módszerek, miként működhetnek együtt a tanulók csoportban, hogyan rögzíthetők és hívhatók elő a szövegek, meghatározások, képletek. Olyan tudást kell kialakítani, amelyet a tanulók új helyzetekben is képesek alkalmazni.

A tanulói személyiség fejlesztésének legfontosabb színtere a hosszabb tanítási-tanulás folyamatba illeszkedő tanítási óra. Az intézmény a tanítási-tanulási folyamat megszervezése során kiemelten fontosnak tartja a tanulók motiválását, a tanulói aktivitás biztosítását.

A motiválás célja, hogy tanulóinkban felébresszük azokat az indítékokat, amelyek a tanulásra ösztönzik, és ezt a tanulási kedvet a tanulás végéig fenn is tartsuk.

A tanítási órák tervezésénél és szervezésénél minden esetben előtérbe helyezzük azokat a módszereket és szervezeti formákat, amelyek a tanulók tevékenykedtetését, aktivitását biztosítják. Különös figyelemmel kell lennünk a családi, szociális helyzetre, valamint arra, hogy a felnőttoktatásban a tanítási órák délután vannak. Az iskolai tanulási folyamat során kiemelten fontos feladata a differenciálás, vagyis az, hogy a pedagógusok nevelő-oktató munkája a lehetőségekhez mérten a legnagyobb mértékben igazodjon a tanulók előképzettségéhez, képességeihez és az egyese tantárgyakból nyújtott teljesítményhez.

Kiemelt célunk, hogy a tanáraink az egyes szaktárgyak tanítási óráin előnyben részesítsék az egyéni képességekhez igazodó munkaformákat, így gyakorlásnál, ismétlésnél a tanulók önálló, otthoni, esetleg csoportos munkájára támaszkodnak. A tanórák egyik legfontosabb célja, hogy az adott tananyagot az órán a tanár a diákok aktív bevonásával feldolgozza. Az egységes alapokra épülő differenciálás teret enged a színes, sokoldalú iskolai életnek, a tanulásnak, a munkának. Épít a tanulóink – tekintettel arra, hogy felnőttek – szerzett ismereteire, élettapasztalatára. Fejleszti a tanulók önismeretét, együttműködési képességét, akaratát.

A kulcskompetenciák hatékony fejlesztésének egyik feltétele a fejlesztési céloknak megfelelő tanítási folyamat, tanulási tevékenység. A tanítás nem más, mint a tanulók tanulásának szervezése: tervezése, irányítása, szabályozása és értékelése.

A differenciált tanulásszervezés terén különösen a következő szempontokra kell figyelemmel lenni:

- Olyan szervezési megoldásokat kell előnybe részesíteni, amelyek előmozdítják a tanulás belső motivációinak, önszabályzó mechanizmusainak, az aktív tanulásnak kialakítását, fejlesztését.
- A tanulásszervezés meghatározó szempontjai a tanulók aktivitásának kibontakoztatása.
- Az oktatási folyamat megszervezése segítse elő a tanulók előzetes ismereteinek, tudásának, nézeteinek feltárását, adjon lehetőséget esetleges tévedéseinek korrigálására és tudásának átrendeződésére.
- Az oktatási folyamat alkalmazza az együttműködő tanulás technikáit, formáit.
- Az iskolai tanítás-tanulás különböző szervezeti formáiban, az osztálymunkában, a csoportmunkában, az otthoni tanulásban a tanulók tevékenységét, önállóságát, kezdeményezését, problémamegoldását, alkotóképességét kell előtérbe állítani.

- A feladathoz, egyéni képességekhez illeszkedő tanulásszervezési módszerek, alkalmazása nélkülözhetetlen a hátrányos helyzetű tanulók egyéni képességeinek fejlesztése érdekében.

Az iskolában a nevelési és oktatási célok megvalósítását az alábbi egyéb tevékenységek segítik:

- Hagyományörző tevékenységek;
- Ünnepségek, megemlékezések;
- Kiállítások szervezésében, pályázatok lebonyolításában való bekapcsolódás;
- Múzeumi, kiállítási, könyvtári és művészeti előadáshoz kapcsolódó foglalkozások;
- Egy-egy tantárgy néhány témájának feldolgozását, a követelmények teljesítését szolgálják a különféle közművelődési intézményekben, illetve művészeti előadásokon tett csoportos látogatások;
- A tanulók egyéni tanulását, önképzését segítő digitális jegyzetek.

Az élethosszig tartó tanulás

Az egész életen át tartó tanulás egy új tanulási forma a kialakítását helyezi a középpontba. Mindenki számára hozzáférést biztosítani ahhoz, hogy a tanulás kortól, nemtől, végzettségtől függetlenül tovább folytatható legyen abból a szintből, amelyen megrekedt.

A tanulási folyamat része az iskolai rendszerű oktatáson túl az élet más területeiről történő személyiségformáló tapasztalatszerzés. Ez a kompetencia alapú oktatás alappillére, és felnőttoktatásban a legjobban alkalmazható forma.

Iskolánk célul tűzte ki, hogy diákjainak két féle módon nyújtson segítséget a tanulás folytatásához:

- életkoruk alapján programokban való részvételre ösztönzik,
- a képzések során megpróbálni felkészíteni a tanulókat az önképzésre,
- az érdeklődésüknek, képességeinek megfelelő helyes út kiválasztása: továbbtanulás, munka világa,
- a pozitív példa továbbadása,
- sikerélményhez juttatás,
- az alapkészségek és kulcskompetenciák fejlesztése,
- a tanuláshoz való hozzáférése a szociálisan hátrányos helyzetű és a munkaerőpiaci szempontból veszélyeztetett csoportoknak.

Kulcskompetenciák, a kompetencia alapú oktatás pedagógiai feltételrendszerének kialakítása

A kulcskompetenciákon azokat az ismereteket, készségeket és az ezek alapját alkotó képességeket és attitűdöket értjük, amelyek birtokában a tanulók gyorsan alkalmazkodhatnak a modern világ felgyorsult változásaihoz, a változások irányát és tartalmát cselekvően lesznek képesek befolyásolni.

A különböző kompetenciaterületekben megjelenő ismeretek, készségek, és ezek háttérében a meghatározó képességek és attitűdök számos tanulási helyzetben és összefüggésben alkalmazhatók különféle célok elérésére, különböző problémák és feladatok megoldására, ezért több műveltségterülethez is köthetők.

A tanulási területeken átívelő általános kompetenciák, azokat jellemzői egyetlen tanulási területhez sem köthetők kizárólagosan, hanem változó mértékben és összetételben épülnek a megszerzett tudásra, fejlődnek a tanulási-tanítási folyamatban.

1. A tanulás kompetenciái
2. A kommunikációs kompetenciák (anyanyelvi és idegen nyelvi)
3. A digitális kompetenciák
4. A matematikai, gondolkodási kompetenciák
5. A személyes és társas kapcsolati kompetenciák
6. A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái
7. Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák

Személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai elvek

A NAT-ban képviselt értékek, az egységes, alapvető követelmények és az ezekre épülő differenciálás egyaránt azt a célt szolgálják, hogy a tanulók adottságaikkal, fejlődésükkel, iskolai és iskolán kívüli tanulásukkal, egyéb tevékenységeikkel, szervezett és spontán tapasztalataikkal összhangban minél teljesebben bontakoztathassák ki személyiségüket.

Feladatok:

Az intézményben sokoldalú iskolai életnek és munkának kell folynia.

- Változatos pedagógiai módszereknek, széles tevékenységkínálatnak kell lennie, amiken keresztül a tanuló lehetőséget kap a személyiségjegyekkel összehangolt egyéni tanulási módszerek, eljárások kialakítására.
- Figyelmet kell fordítani: a kitartás, a szorgalom, a céltudatosság, az elkötelezettség kialakítására,
- Hozzá kell járulni az életmódjuk, motívumaik, szokásaik, az értékekkel történő azonosulások fokozatos kialakításához, meggyökereztetéséhez:
 - a nemzeti hagyományok, a nemzeti kultúra megismertetésére, emlékeinek tiszteltetésére, ápolására, megbecsülésére,
 - az alapvető állampolgári jogok megismertetésére.
- A pedagógusnak, mint modellközvetítőnek, a személyiségformálás egyik legfontosabb eszközének kell lennie.
- A pedagógiai munka középpontjában a tanulók tudásának, képességeinek, az egész személyiség fejlődésének, fejlesztésének kell állnia.
- Az iskolai tanulási folyamat során kiemelten fontos feladat a differenciálás, vagyis az, hogy a pedagógusok oktató-nevelő munkája a lehetőségekhez mérten a legnagyobb mértékben igazodjon a tanulók egyéni fejlettségéhez, képességeihez és az egyes tantárgyakból nyújtott teljesítményéhez.

Teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatokat

A teljes körű egészségfejlesztés célja

A teljes körű egészségfejlesztés célja, hogy a tanulók életkori sajátosságuknak megfelelő, a mindennapi életben alkalmazható egészségtudatos életvitelt biztosító, elméleti és a gyakorlatban alkalmazható ismeretekkel rendelkezzenek, teljessédjön ki az egészséges életmód.

A teljes körű egészségfejlesztés szinterei

A teljes körű egészségfejlesztés a felnőttoktatás során sajátos módon valósul meg, melynek fő szinterei a tanórák:

- természettudományos tantárgyak tanórái
- idegen nyelvi tanórák (szituációkba beépülve)
- osztályközösség-építő tanórák.

A teljes körű egészségfejlesztés feladatai

Az egészséges táplálkozásra nevelés

Elsősorban a biológia órák tananyagába beépülve jelennek meg a közvetítendő ismeretek:

- az egészséges táplálkozás alapismereteinek közvetítése,
- egyes élelmiszerek és tápanyagaik,
- egészséges táplálkozási szokások tudatosítása,
- alapvető higiénés szabályok ismertetése, azok fontosságának tudatosítása,
- a táplálkozás és az egészség, betegség kapcsolata,
- lelki eredetű táplálkozási zavarok,
- a beteg ember táplálásának sajátosságai.

A lelki egészséget fejlesztő pedagógiai módszerek alkalmazásával a tanulási eredményesség és a társas kapcsolati készségek fejlesztése, a lemorzsolódás csökkentése, a viselkedési függőségek, a szenvedélybetegségekhez vezető szerfogyasztás, a bántalmazás és iskolai erőszak megelőzése.

Valamennyi tanórán megjelenő feladat, de elsősorban az osztályfőnöki (osztályközösség-építés), valamint a biológia órák témaköreihez kapcsolódóan.

- a kiegyensúlyozott pszichés fejlődés biztosítása,
- a környezethez történő alkalmazkodás támogatása,
- a káros szenvedélyek egészségkárosító hatásának tudatosítása,
- a szűkebb és a tágabb környezetből érkező ártalmas hatásokkal szemben tanúsítandó megoldási stratégiák kialakítása.

Az egészséget támogató ismeretek és készségek fejlesztése

Valamennyi tanórán megjelenő feladata, de elsősorban az osztályfőnöki (osztályközösség-építés), valamint biológia órák témaköreihez kapcsolódóan.

- a helyes napirend fontossága,
- alapvető járványtani fogalmak megismertetése,
- az ember testi és lelki egészség közötti kapcsolat megértetése,
- a szűrővizsgálatok szükségességének tudatosítása,
- a baleset megelőzés fontosságának tudatosítása,
- az alapvető és általános balesetvédelmi ismeretek elmélyítése,
- a kölcsönös segítségnyújtás fontossága.

A mindennapos testnevelésre vonatkozó előírás a 2011. évi CXCV. törvény 60.§ (9) bekezdés c) pontja alapján a felnőttoktatásban nem kötelező.

Drogprevenció

Alapelvek

és

célok

Iskolánk kiemelt nevelési célja a tanulók testi-lelki egészségének védelme és erősítése. A drogprevenációs program a pedagógiai program szerves része, melynek célja, hogy a felnőtt tanulók megismerjék a szenvedélybetegségek kockázatait, felismerjék a szerhasználat veszélyeit, valamint erősödjön bennük a felelősségteljes döntéshozatal képessége. A drogprevenáció célja:

- a tanulók tájékoztatása a legális és illegális pszichoaktív szerek élettani, pszichés és társadalmi hatásairól;
- a felelős döntéshozás támogatása és a kockázatsökkentés elősegítése;
- a mentális egészség megőrzése, a stressz- és konfliktuskezelési technikák fejlesztése;
- a segítségkérési lehetőségek és intézményi, illetve civil szervezeti támogató hálózat bemutatása.

Feladatok

és

tartalmak

A drogprevenációs tevékenység során az alábbi feladatokat látjuk el:

- A szenvedélybetegségekkel kapcsolatos ismeretek átadása (drogok, alkohol, dohányzás, viselkedési függőségek).
- A tanulók önismeretének, felelősségtudatának és problémamegoldó képességének fejlesztése.
- Tájékoztatás a helyi és országos segítő szervezetekről, intézményekről és elérhető szolgáltatásokról.
- Projekt módszerek (plakátok, prezentációk készítése).

Módszerek és szervezési formák

- Tanórai beépítés (pl. osztályközösség-építés, etika, biológia keretében).
- Osztályfőnöki órák keretében tematikus foglalkozások (pl. életvezetési készségek, társadalmi hatások).
- Esetmegbeszélések és közös tapasztalatmegosztás, a tanulók élethelyzetére építve.
- Tájékoztató anyagok és segélyszervezetek elérhetőségeinek biztosítása.
- Digitális tananyagok, online prevenció eszközök felhasználása.

A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok

Ahhoz, hogy a társadalmi civil szerződés Magyarországon a kellő szintre fejlődjön, tanulóinkban fejleszteni kell a „van közöm hozzá” attitűdöket. A felnőtteknél már kialakult egyfajta elképzelés, szerepkör, amelyet fejleszteni tudunk és kell is fejlesztenünk.

Azt akarjuk elérni, hogy az intézményünkben tanulóknak:

- fejlődjön az önérdék mellett a közérdek szerepe,
- váljon fontossá a társadalmi szolidaritás,
- az önkéntesség legyen ismert és elismert tevékenységi forma,
- a szociális érzékenységet és a társadalmi igazságosságot fontosnak tekintsék,
- erősödjön a közbizalom,
- a közösségi létforma a kényszer helyett a késztetésre, a cselekvésre sarkalljon,
- a közösségi ügyek morális támogatása az egyén részéről fontossá váljon,
- a közösségi célok felismerését egyéni és közösségi tettek kövessék,
- a társadalmi szocializáció a közösségi lét különböző színterein zajlódjon,
- az egyén saját szabadságát a közösségi szabályok keretei között értelmezze.

Az iskolában tovább kell fejleszteni annak a társadalmi tudásnak, képességnek és gyakorlatnak a kiépítését, ami a helyi önszerveződést biztosíthatja majd. A tanulói személyiség fejlesztésére irányuló nevelő és oktató munka iskolánkban egyrészt a tanárok és a tanulók közvetlen, személyes kapcsolata révén valósul meg, másrészt közvetett úton, a tanulói közösség ráhatásán keresztül érvényesül. A tanulók közösségben, illetve közösség által történő nevelésének megszervezése, irányításai iskolánk nevelő-oktató munkájának egyik alapvető feladata.

A tanulói közösségek fejlesztésével kapcsolatos feladataink:

- A különféle iskolai tanulói közösségek megszervezése, nevelői irányítása. Az iskola élet egyes területeihez (tanórákhoz, tanórán kívüli tevékenységekhez) kapcsolódó tanulói közösségek kialakítása, valamint ezek életének tudatos, tervszerű nevelői fejlesztése.
- A tanulók életkori fejlettségének figyelembe vételével a tanulóközösségek fejlesztésében a tanulói közösségek irányításánál a tanároknak alkalmazkodniuk kell az életkorral változó közösségi magatartáshoz. A felnőttek személyiségének az átalakítása az autonómiáig a tanár fontos feladata.

- A tanulói közösségek tevékenységének megszervezésében a tanulói közösségeket irányító pedagógusok legfontosabb feladata, a közösségek tevékenységének tudatos tervezése és folyamatos megszervezése. A tanulói közösség által történő közvetett nevelés csak akkor érvényesülhet, ha a tanulók a közösség által szervezett tevékenységekbe bekapcsolódnak, azokban aktívan részt vesznek, és ott közösségi együttéléshez szükséges magatartáshoz és viselkedési formákhoz tapasztalatokat gyűjthetnek.
- A közösség egyéni arculatának, hagyományainak kialakítása is fontos, az adott szociokulturális háttér figyelembevételével. A tanulói közösségre jellemző, az összetartozást erősítő erkölcsi, viselkedési normák, formai keretek és tevékenységek rendszeressé válásának kialakítása, ápolása.

Legfontosabb iskolai közösségeink:

- osztályok tanulói,
- évfolyamok tanulói,
- telephelyek tanulói.

Az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok

A felnőttoktatási intézményben az iskola belső életének szereplőit elsősorban a felnőtt tanulók és a pedagógusok alkotják. Esetenként – kiskorú – tanulók esetében a szülők is szereplővé válnak.

Az együttműködés a tanulók-tanulók, a tanulók-tanárok, valamint a tanárok-tanárok között valósul meg, közvetlen, személyes kapcsolat révén.

A nevelés folyamatában az iskola a tanulókkal és kiskorú tanulók esetében a szülőkkel partneri kapcsolat kialakítására törekszik, melynek feladatai:

- az iskola és a tanuló/család legfontosabb alapértékeinek közelítése, hogy az eltérő normák, értékek ne szabjanak gátat az eredményes együttműködésnek,
- rendszeres információcserére és kölcsönös együttműködésre való törekvés.

A pedagógusok helyi intézményi feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai

Az oktatás rendszeréből kimaradt, hozzánk kerülő tanulók előismerete igen eltérő. A legnagyobb hiányosságok az alapkészségek terén mutatkoznak: az írás, olvasás, szövegértés és –értelmezés terén.

A hátrányok csökkentésének elsődleges színtere a tanóra. Feladatunk, hogy az ismeretnyújtó órák helyett módszereiben gazdag képességfejlesztő, aktív tanulást támogató foglalkozások valósuljanak meg.

A pedagógus feladata

A pedagógus alapvető feladata a rábízott tanulók nevelése, oktatása, az iskolában a kerettanterv alapján elkészített helyi tantervben előírt törzsanyag átadása, elsajátításának támogatása, ellenőrzése.

A fentiekkel összefüggésben a szaktanárok kötelességei a következők:

- nevelő és oktató munkája során gondoskodik a tanuló személyiségének fejlődéséről, tehetségének kibontakoztatásáról, ennek érdekében tegyen meg minden tőle elvárhatót;
- a pedagógus alapvető feladata a rábízott tanulók nevelése, oktatása, az iskolában a kerettanterv alapján elkészített helyi tantervben előírt törzsanyag átadása, elsajátításának ellenőrzése;
- a tanulót világosítsa fel a munka- és balesetvédelmi előírások betartására;
- a tanulók, munkatársak emberi méltóságát és jogait maradéktalanul tiszteletben tartva, javaslataikra, kérdésekre érdemi választ adjon;
- az ismereteket tárgyilagosan, sokoldalúan és változatos módszerekkel közvetítse, oktatómunkáját évi és tanórai szinten, tanulócsoportokhoz igazítva, szakzerűen megtervezve végezze, irányítsa a tanulók tevékenységét;
- a kerettanterv alapján elkészített helyi tantervben és a pedagógiai programban meghatározottak szerint tanév közben érdemjegyekkel, félévkor és tanév végén osztályzatokkal, a követelményekhez igazodóan értékelje a tanulók munkáját;
- részt vegyen a számára előírt pedagógus-továbbképzéseken, folyamatosan képezze magát;
- tanítványai aktív szakmai életútra történő felkészítését folyamatosan irányítsa;
- a pedagógiai programban és az SZMSZ-ben előírt valamennyi pedagógiai és adminisztratív feladatait maradéktalanul teljesítse;
- pontosan és aktívan részt vegyen a nevelőtestület értekezletein, a fogadóórákon, az iskolai ünnepeken és az éves munkaterv szerinti rendezvényeken;

- határidőre megszerezze a kötelező minősítéseket;
- megőrizze a hivatali titkot;
- hivatáshoz méltó magatartást tanúsítson;
- a tanuló érdekében működjön együtt munkatársaival és más intézményekkel.

A pedagógusok feladatainak részletes listáját személyre szabott munkaköri leírásuk tartalmazza.

A pedagógusok legfontosabb helyi feladatit az alábbiakban határozzuk meg:

- a tanítási órákra való felkészülés,
- a tanulók dolgozatainak javítása,
- a tanulók munkájának rendszeres értékelése,
- a megtartott tanítási órák dokumentálása, az elmaradó és a helyettesített órák vezetése,
- különbözeti, felvételi, osztályozó vizsgák lebonyolítása,
- írásbeli beszámolók, számonkérések, dolgozatok összeállítása és értékelése,
- felügyelet a vizsgákon
- iskolai kulturális programok szervezése,
- fogadóórák megtartása,
- részvétel nevelőtestületi értekezleteken, megbeszéléseken,
- részvétel munkáltató által elrendelt továbbképzéseken,
- a tanulók felügyelete óráközi szünetekben,
- tanítás nélküli munkanapon a főigazgató által elrendelt szakmai jellegű munkavégzés,
- iskolai dokumentumok készítésében, felülvizsgálatában való közreműködés,
- a pedagógus nevelőtestület tagjaként részt vesz a nevelőtestületi határozatok meghozásában,
- az intézmény hivatalos dokumentumait ismeri, illetve megismeri, az abban foglaltakat magára nézve is kötelezőnek tartja (PP; SZMSZ; Házi rend; Éves munkaterv, tanügyi nyilvántartások; Munka- és tűzvédelmi szabályzatok; egyéb belső szabályozók; utasítások...),
- szakmai alapossággal készül a foglalkozások, a tanítási órák megtartására, elvégzi a előkészítésükkel kapcsolatos pedagógiai feladatokat,
- az érvényes intézményi pedagógiai programnak, a helyi tantervnek megfelelően, felelősséggel és önállóan, saját, a korszerű, pedagógiai, tanulásszervezési eljárásokat, az aktív tanulást támogató módszerei és a főigazgató, illetve a főigazgatóhelyettes(ek) által (munkatervben rögzített időpontig) jóváhagyott tanmenet szerint tanít.

Az osztályfőnöki munka

Az osztályfőnök céltudatosan irányítja az osztályban folyó nevelő-oktató munkát, összehangolja az iskolai és iskolán kívüli nevelési tényezőket, pedagógiai törekvéseket. A tanulókkal közösen tervezi, elemzi és alakítja az osztály életét.

Az osztályfőnöki tevékenység legfontosabb céljai az egész iskolára vonatkoztatva, úgy irányítani a tanulók tevékenységét, hogy el tudjanak igazodni a környező világban, ismerjék és védjék környezetüket, optimista szemlélettel éljenek a világban, jövőképük legyen reális és körvonalazható, ismerjék helyüket a világban, jövőképük legyen reális és körvonalazható, ismerjék helyüket a világban, énképük legyen reális, kerüljék a káros szenvedélyeket.

Az osztályfőnököt a főigazgató bízza meg minden tanév szeptemberében, elsősorban a felmenő rendszer elvét figyelembe véve.

Az osztályfőnök feladatainak fő csoportjai:

- Év elején az első osztályfőnöki órán megismerteti a tanulókkal a házirendet, felhívja a figyelmet az esetleges változásokra, folyamatosan ügyel a házirendbe foglalt betartására, általános balesetvédelmi oktatást tart.
- Közvetlen nevelőmunka, az aktuális események feldolgozása, különböző értékrendek megismertetése, a kultúráhasználat megtanítása, a konfliktusmegoldást kialakító pedagógiai tevékenység, mentálhigiénés szemlélet alkalmazása a nevelőmunkában, az osztály konfliktusainak megoldása.
- Ügyviteli feladatok. Az e-napló naprakész vezetése, a haladási és anyakönyvi rész folyamatos ellenőrzése, igazolások kezelése. Félévkor és évvégén az érdemjegyek ellenőrzése az osztályozó értekezlet előtt, félévi értesítő és bizonyítványírás.
- Szervezés, koordinációs feladatok végrehajtása. Kapcsolattartás az osztályban tanító kollégákkal, a nevelésben-oktatásban hatékonyan résztvevőkkel. Szabadidős tevékenységek, programok szervezése.
- Az osztályfőnököt a főigazgató jelöli ki. Munkáját az iskola nevelési és oktatási terve, valamint az éves munkaterv alapján végzi.
- Az iskolai pedagógiai programjának szellemében neveli osztályának tanulóit, munkája során maximálisan tekintettel van a személyiségfejlődés jegyeire.
- Munkáját előre megtervezi, és ezt írásban, foglalkozási tervben rögzíti.

- Felelős vezetője az osztály közösségének. Feladata a tanulók személyiségének alapos, sokoldalú megismerése, differenciált fejlesztése, közösségi tevékenységük irányítása, öntevékenységük és önkormányzó képességük fejlesztése.
- Tanulóit rendszeresen tájékoztatja az iskola előtt álló feladatokról, azok megoldására mozgósít, közreműködik a tanórán kívüli tevékenységek szervezésében.
- Nyomon követi és a törvényben előírt módon kezeli a hiányzásokat.

A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje

Különleges bánásmódot igénylő tanulók

A 2011. évi CXCV. törvény 4. § 25. pontja szerint:

„sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló:

- az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján mozgásszervi, érzékszervi, értelmi vagy beszéd fogyatékos, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzd,”

A 2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről 4.§ 13.pontja értelmében:

13. kiemelt figyelmet igénylő gyermek, tanuló:

a) különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló:

aa) sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló,

ab) beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló,

ac) kiemelten tehetséges gyermek, tanuló,

a) a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény szerint hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermek, tanuló,

Iskolánk az alapszabályainak alapján az alábbi kiemelt figyelmet igénylő, különleges bánásmódot igénylő sajátos nevelési igényű tanulókat láthatja el:

Sajátos nevelési igényű tanuló

Intézményünk nem lát el sajátos nevelési igényű tanulókat.

Beilleszkedési, magatartási nehézségek enyhítésének formái

A 2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről értelmében:

„beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján az életkorához viszonyítottan jelentősen alulteljesít, társas kapcsolati problémákkal, tanulási, magatartásszabályozási hiányosságokkal küzd, közösségbe való beilleszkedése, továbbá személyiségfejlődése nehezített vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényűnek,”

A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulók leggyakoribb ismertetőjelei:

- a tanuló nem felel meg a vele szemben támasztott nevelési és oktatási követelményeknek,
- passzív vagy aktív módon ellenáll a nevelői hatásoknak,
- nehezen tud alkalmazkodni és a közösségbe beilleszkedni,
- testi és pszichés tünetei vannak,
- személyiségzavarokkal küzd (idegesség, figyelmetlenség, beszédzavarok).

A beilleszkedési, magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenységek:

- együttműködés a kortárs csoportokkal,
- speciális programok meghatározása, kialakítása: pályaorientáció, drog- és alkoholprevenációs foglalkozások.

A beilleszkedési, magatartási problémák sikeres megoldásához szükséges a pedagógiai tevékenység. A magatartási illetve tanulási problémákkal küzdő tanulókat elsősorban az osztályfőnök segíti tanácsaival, ő kíséri figyelemmel fejlődésüket.

Az iskola pedagógusainak munkáját ebben a folyamatban a nagyfokú empátia, előítélet mentesség, pedagógiai kreativitás, a tanuló elfogadása és segítése kell, hogy jellemezze. A tanár-diák viszonyban dominálniuk kell a következő értékeknek: nyíltság, őszinteség, törődés, a máik tiszteletben tartása, az igények, elvárások megfelelő stílusú kifejezése.

Fel kell ismerni és megfelelően diagnosztizálni a beilleszkedési, magatartási nehézségekkel küzdő tanulókat, illetve a negatív viselkedés okait.

A kortárs csoportok erős befolyásoló hatása miatt az osztályközösség véleményének alakításával, az érintett tanuló viselkedésének elfogadásával pozitív eredmény érhető el.

Egyéni motivációs bázisuk megismerésére építve igyekeznünk kell sikerélményekhez juttatni problémás tanulóinkat, felzárkóztató, pótló foglalkoztatások szervezésével szükség esetén tanulás-módszertani, tanulástechnikai segítség nyújtásával biztosítani az előre haladásukat.

Kiemelten tehetséges tanuló

A 2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről értelmében:

„kiemelten tehetséges gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki átlag feletti általános vagy speciális képességek birtokában magas fokú kreativitással rendelkezik, és felkelthető benne a feladat iránti erős motiváció, elkötelezettség.”

A tehetség valami iránt megmutatkozó hajlam, képesség. A tehetséges ember valamilyen tevékenységben az átlagosnál magasabb teljesítményre képes. A tehetséggondozás a személyiségben lévő adottság, különleges képesség, személyiségfejlesztési folyamatba illeszkedő, ugyanakkor differenciált és hatványozott kibontása.

Az iskola – lényegéből adódóan – az átlagos képességekkel rendelkező, átlagos képességű tanulók számára állítja össze a tananyagot, tanterveit. Így minél homogénebb egy tanulói közösség intellektuális szintje, annál „könnyebb” az oktatási folyamat.

Iskola tanulói közül azonban jó néhányan rendelkezhetnek olyan képességekkel, adottságokkal, amelyek alapján kitűnnek társaik közül. Pedagógiai munkánk egyik fontos feladata ezeknek a képességeknek a felkutatása, felszínre hozása, kibontakoztatása, erősítése, értékelése.

A tehetségfejlesztés lehetőségei tanórán belül:

- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése,
- a tanórákon érvényesülő differenciált képességfejlesztés,
- a viselkedéskultúra fejlesztése,
- a tanítási órához kapcsolódóan külön feladatok kiadásával, pl.: egy-egy témakör alaposabb feldolgoztatásával, kiselőadások tartásával.

A tehetségfejlesztése lehetőségei tanórán kívül:

- szabadidős foglalkozások (színház-, múzeumlátogatás – egyéni időkeretben),
- az iskolában rendelkezésre álló tanulási források használata (számítógépes, multimédiás tanuló programok),
- továbbképzés segítése (tanulóknak),

- pályaválasztás segítése,
- munkaerőpiaci ismeretek közvetítése.

Hátrányos helyzetű tanulók

Az, hogy a tanuló hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetűnek minősül-e az 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról 67/A.§-a alapján a gyámhatóság állapítja meg.

A jogszabály értelmében: Hátrányos helyzetű az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az alábbi körülmények közül egy fennáll:

- a) a szülő vagy a családba fogadó gyám alacsony iskolai végzettsége, ha a gyermeket együtt nevelő mindkét szülőről, a gyermeket egyedül nevelő szülőről vagy a családba fogadó gyámról – önkéntes nyilatkozata alapján – megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor legfeljebb alapfokú iskolai végzettséggel rendelkezik,
- b) a szülő vagy a családba fogadó gyám alacsony foglalkoztatottsága, ha a gyermeket nevelő szülők bármelyikéről vagy a családba fogadó gyámról megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor az Szt. 33. §-a szerinti aktív korúak ellátására jogosult vagy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésének időpontját megelőző 16 hónapon belül legalább 12 hónapig álláskeresőként nyilvántartott személy,
- c) a gyermek elégtelen lakókörnyezete, illetve lakáskörülményei, ha megállapítható, hogy a gyermek a településre vonatkozó integrált településfejlesztési stratégiában szegregátumnak nyilvánított lakókörnyezetben vagy félkomfortos, komfort nélküli vagy szükséglakásban, illetve olyan lakáskörülmények között él, ahol korlátozottan biztosítottak az egészséges fejlődéséhez szükséges feltételek.

(2) Halmozottan hátrányos helyzetű a tanuló, aki esetében a fenti szabályozásban meghatározott körülmények közül legalább kettő fennáll,

- a) a nevelésbe vett gyermek,
- b) az utógondozói ellátásban részesülő és tanulói vagy hallgatói jogviszonyban álló fiatal felnőtt.

Ifjúságvédelmi feladatok ellátása az iskolában

Ifjúságvédelmi feladatot külön nem lát el az iskola a tanulók életkora miatt, figyelemmel követjük azon tanulóinkat, akiknél a szociális hátrányok a tanulásból való lemaradást okozná.

Szociális hátrányok enyhítését az alábbi tevékenységek szolgálják:

- az indulási hátrányok csökkentése;
- a veszélyeztetett és a hátrányos helyzetű diákok tanulási előmenetelének figyelemmel kísérése;
- a felzárkóztató foglalkozások;
- az egészségügyi ellátórendszer szűrővizsgálatain való részvételre való ösztönzés;
- az egészségvédő- és mentálhigiénias programok szervezése;
- a családi életre való nevelés;
- a személyes és egyéni tanácsadás;
- a tanulók szociális helyzetének javítására való figyelemfelhívás (segélyek, alapítványi támogatások);
- a szenvedélybetegségek megelőzése

A tartós gyógykezelés alatt álló tanuló ellátása

Az a tanuló számít tartós gyógykezelés alattinak, akinek egészségügyi ellátása az általános járóbetegszakellátásban vagy az általános fekvőbeteg-szakellátásban részt vevő szakorvos véleménye alapján az adott tanévben a harminchat tanítási napot várhatóan meghaladja, és emiatt nem tud részt venni a tanórákon.

A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvétel jogai gyakorlásának rendje

Felnőttoktatás révén a diákönkormányzat működését nem tartjuk relevánsnak. Emellett azonban fontosnak tartjuk a tanulók véleménynyilvánításának, az őket érintő döntési folyamatokba történő bevonásának érvényesülését.

A tanulókat, a kiskorú tanulók szüleit az intézmény egészének életéről, az aktuális tudnivalókról:

- a főigazgató szükség szerint tanévenként egy alkalommal, továbbá a honlapon folyamatosan tájékoztatja;
- az osztályfőnökök az osztályfőnöki órákon folyamatosan nyújtanak tájékoztatást;
- beiratkozáskor a tanulók megadják e-mail címüket, így felkerülnek az osztályok levelező listájára, ahová rendszeres tájékoztatást kapnak az aktuális feladatokról, teendőkről, határidőkről.

A tanulók a jogszabályokban, valamint az intézmény belső szabályzataiban biztosított jogainak az érvényesítése érdekében – szóban vagy írásban – az iskola főigazgatójához, az osztályfőnökhöz, az iskola nevelőihez fordulhatnak.

A tanulók, a szülők kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg vagy választott képviselőik útján közölhetik a főigazgatóval, nevelőkkel.

A tanulók, kiskorú tanulók esetén a szülők az egyéni haladásról az alábbi módon tájékozódhatnak:

- szóban,
- félévkor és tanév végén írásban,
- e-Kréta rendszeren keresztül.

Az e-Kréta hozzáférését a tanulók, kiskorú tanuló esetén a szülők részére is a tanév megkezdését követően, illetve a tanulói jogviszony keletkezése után – 15 napon belül az Intézmény megadja.

A tanulmányok alatti vizsgák tantárgyankénti, évfolyamonkénti követelményei, valamint közép fokú iskola esetében a szóbeli felvételi vizsga követelményei

A tanulmányok alatti vizsgák tantárgyankénti, évfolyamonkénti követelményeit a 3. sz. melléklet tartalmazza.

Az alkalmassági vizsga szabályai

Intézményünk nem szervez alkalmassági vizsgát a tanulók felvétele során.

Szóbeli felvételi vizsga követelményei

Intézményünk nem szervez szóbeli felvételi vizsgát a tanulók gimnáziumi évfolyamra történő felvétele során.

Vizsgatípusok

Általános Iskola

TANTÁRGY	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	GYAKORLATI
	VIZSGA		
ALSÓ TAGOZAT			
Magyar nyelv	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Magyar irodalom	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Élő idegen nyelv	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Matematika	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Etika/hit- és er- kölcstan		SZÓBELI	

Környezetismeret	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Ének-zene		SZÓBELI	GYAKORLATI
Vizuális kultúra			GYAKORLATI
Technika és tervezés			GYAKORLATI
Digitális kultúra		SZÓBELI	

FELSŐ TAGOZAT			
magyar nyelv és irodalom	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
matematika	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
történelem	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
állampolgári ismeretek	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
hon- és népismeret		SZÓBELI	
Etika/hit- és erkölcsstan		SZÓBELI	
természettudomány	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
kémia	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
fizika	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
biológia	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
földrajz	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Élő idegen nyelv	ÍRÁSBELI		
Ének-zene			GYAKORLATI
Vizuális kultúra		SZÓBELI	GYAKORLATI
Dráma és színház		SZÓBELI	
technika és tervezés		SZÓBELI	
digitális kultúra	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
<i>Tantárgyak</i>		ÍRÁSBELI	SZÓBELI
magyar nyelv és irodalom		ÍRÁSBELI	SZÓBELI
matematika		ÍRÁSBELI	SZÓBELI
történelem		ÍRÁSBELI	SZÓBELI

Gim-
zium

ná-

állampolgári ismeretek	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
hon- és népismeret*			
természettudomány**			
kémia	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
fizika	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
biológia	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
földrajz	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
első élő idegen nyelv	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
ének-zene			GYAKORLATI
vizuális kultúra			GYAKORLATI
dráma és színház*	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
mozgóképkultúra és médiaismeret*			
technika és tervezés			
digitális kultúra		SZÓBELI	GYAKORLATI
testnevelés			GYAKORLATI
közösségi nevelés (osztályfőnöki)			

Az érdemjegyek a tanulmányi rendszerben történő rögzítésével kapcsolatos értesítési kötelezettség szakmailag indokolható határideje

A tanulók munkáját, előmenetelének folyamatos értékelése érdekében minden tantárgyból havonta legalább egy érdemjeggyel kell értékelni. A témakörök végén témazáró dolgozatokat íratunk, amely lehet központi vagy a szaktanár által összeállított feladatlap. A tanuló által szerzett érdemjegyekről a tanulót az adott tantárgyat tanító nevelő a KRÉTA rendszeren keresztül értesíti.

A tanulmányi rendszerben történő rögzítés határideje:

- A szóbeli számonkérés érdemjegyeinek rögzítése a számonkérés napja.
- A gyakorlati számonkérés érdemjegyeinek rögzítése a következő szaktárgyi óra.
- A szaktanár a tanulók írásbeli dolgozatait és felmérőit legkésőbb 10 munkanapon belül ki-javítja és az érdemjegyet rögzíti a KRÉTA naplóban. A felnőttoktatási tömbösített beszá-

molási időszakok és osztályozóvizsgák esetén a vizsgajegyek rögzítésének határidejét az intézmény Éves Munkaterve eseménynaptárának ütemezése határozza

Egy nap csak két témazárót írhatnak a tanulók. A témazáró dolgozat idejét és témáját a tanuló legalább 5 munkanappal korábban meg kell ismerje.

Az elektronikus napló bejegyzéseit az osztályfőnök hetente, az főigazgatóhelyettes havonta ellenőrzi.

Az iskolaváltás valamint a tanuló átvételének a szabályai

A tanulók felvételéről, átvételéről a jogszabályi előírásoknak megfelelően az iskola főigazgatója dönt. Az osztályba, csoportba sorolásnál a tanuló idegennyelv-választását vesszük figyelembe, szem előtt tartva a hátrányos megkülönböztetés tilalmát.

Másik középiskolából való átvétel feltételei:

- főigazgatóhoz benyújtott írásbeli kérelme,
- amennyiben azt a fogadó osztály létszáma lehetővé teszi.

A belépés feltétele

- A tanulónak felvételi/átvételi kérelmet, jelentkezési lapot kell benyújtania az Intézmény számára, amely kérelem elbírálásáról a főigazgató határozatot hoz. E határozatról a tanulót írásban tájékoztatja.
- A beiratkozásra előre meghatározott időpontban kerül sor, amelyről a jelentkező tájékoztatást kap.
- A tanév közben jelentkező tanulók felvételéről a főigazgató hoz határozatot.
- Amennyiben a felvételi kérelem elutasításra kerül, a tanuló jogorvoslati kérelemmel, fellebbezés benyújtásával fordulhat a Fenntartóhoz.

Más iskolából átjelentkező tanuló esetében, tanulmányainak folytatása érdekében, Intézményünk adott évfolyamára jellemző képzési sajátosságaihoz kell igazodnia. Amennyiben a tantárgyak, tananyagtartalmak és óraszámok tekintetében jelentős eltérés mutatkozik, akkor a tanulónak különbözeti és/vagy osztályozó vizsgát kell tennie az iskola Pedagógiai programjában foglaltaknak megfelelően. A különbözeti és/vagy osztályozóvizsga időpontját a főigazgató határozza meg.

- A vizsgák egyidejű előírása mellett a főigazgató engedélyezi a tanuló számára az adott évfolyamon a tanulmányokba történő becsatlakozást.

Más intézmény azonos típusú képzési formáiból különbözeti vagy osztályozó vizsga nélkül léphet át a tanuló, ha az általa tanult tárgyak évfolyamonkénti elosztása és óraszámja a két intézményben maximum 25% eltéréssel megegyezik.

Minden egyéb esetben előzetes egyeztetés során kell megvizsgálni azt, mely tárgyakból kell különbözeti vagy osztályozó vizsgát tennie az átlépni kívánó tanulónak. Az összehasonlítás alapja a tanult tárgyak tartalma, óraszámja, illetve évfolyamonkénti elosztása lehet. Eltérő tantárgynév és integrált tantárgyak esetén a tananyagtartalom – amely a kiadott kerettantervekben meghatározott – képezi az összehasonlítás alapját, ez esetben a megfeleltetés alapján kerül az adott tantárgy elfogadására.

A felvételtől/átvételtől, intézményen belüli osztályváltásról minden esetben a főigazgató dönt mérlegelve az osztálylétszámot, a tanult tantárgyakat, s azok eredményeit. A felvételhez/átvételhez, intézményen belüli osztályváltáshoz szükséges különbözeti- vagy osztályozóvizsga kiírása (időpont, tantárgyak, tartalmak) a főigazgató feladata, de ezt a hatáskörét átadhatja helyettesének.

A felvételi eljárás különös szabályai

A gimnáziumi képzés esti munkarend szerint; az általános iskolai képzés eseti munkarend szerint felnőttoktatás keretében valósul meg.

Olyan ismereteket és képességeket nyújt, amelyek magukba foglalják az általános műveltség általános iskolai, középiskolai követelményeit, figyelembe véve a tanulók élettapasztalatait és korábbi tanulmányait egyaránt.

A felnőttoktatás szervezésnek a szabályai:

- A képzés indítását legalább harminc nappal megelőzően a képzés indításának tényét helyben nyilvánosságra kell hozni.
- A felnőttoktatást folytató nevelési-oktatási intézménybe történő beiratkozáshoz be kell mutatni a jelentkező nevére kiállított személyi azonosítót és a lakcímet igazoló hatósági igazolványt, valamint a jelentkező által elvégzett iskolai évfolyamokról kiállított bizonyítványt.
- A felnőttoktatást folytató nevelési-oktatási intézmény vezetője a jelentkezőt kérelmére felveszi az intézménybe.

- A felnőttoktatásban a tanuló esti vagy más sajátos munkarend szerint megszervezett oktatásban, az iskola helyi tantervében meghatározottak szerint vesz részt a kötelező tanórai foglalkozásokon.
- A tanuló tudását a helyi tantervben meghatározott formában kell értékelni.
- A tanítási órákat munkanapokon délután, illetve szombati napokon délelőtt szervezzük meg.
- A tanítási év megkezdésekor írásban kell tájékoztatni a felnőttoktatásban részt vevő tanulót arról, hogy az intézménybe felvételt nyert, hogy az adott évfolyamon adott félévben adott osztályban hány tanítási órát szervez az iskola. A tájékoztatásnak ki kell terjednie a mulasztások jogkövetkezményeire is.
- A tanítási év során minden tanulóval kapcsolatos ügyvitelről, döntésről, határozatról a tanulót tájékoztatni kell.
- Az iskolának dokumentálnia kell a tanuló tanórai foglalkozásokon való jelenlétét, távolmaradását, távolmaradásának indokát, továbbá a távolmaradás igazolását. Az iskola félévenként összesíti az igazolatlan mulasztásokat, és ennek alapján megállapítja, hogy melyik tanulónak szűnik meg a tanuló jogviszonya. Az iskola szintén félévenként összesíti az igazolt mulasztásokat, és ennek alapján megállapítja, hogy melyik tanulónak szükséges osztályozóvizsgát tennie.

Előző tanulmányok beszámítása

Általános iskola:

A tanuló végzettségét igazoló bizonyítvány, ennek elvesztése esetén a bizonyítványmásodlat, esetleg a törzslapkivonat, vagy más hivatalos dokumentumot, amely alapján vehető fel a megfelelő évfolyamba. A tantárgyak megfeleltetése tagozaton belül történik.

Gimnázium:

- Az általános iskolai végzettségű tanuló a gimnáziumi évfolyam 9. évfolyamára vehető fel.
- Akinek sikeresen befejezett 9. gimnáziumi vagy szakgimnáziumi tanulmányi éve van, az a gimnázium 10. évfolyamára vehető fel.
- Amely tanulónak sikeresen befejezett 10. évfolyamról van gimnáziumi vagy szakgimnáziumi bizonyítványa, az a gimnázium 11. évfolyamára vehető fel.

- Akinek sikeresen lezárt 11. gimnáziumi tanulmányi éve van, az a gimnázium 12. évfolyamára vehető fel.
- Akinek az Nkt. 2020. évi módosítását megelőző sikeresen befejezett 11. szakgimnáziumi tanulmányi éve van, az a gimnázium 11. évfolyamára vehető fel.
- Akinek nincs befejezett 12. gimnáziumi vagy az Nkt. 2020. évi módosítást megelőző szakgimnáziumi évfolyama, de valamely tantárgyból előrehozott érettségi vizsgát tett, az a tanuló kérheti korábbi tanulmányi eredménye beszámítását, és egyúttal felmentését a tanítási órák látogatása alól az adott tantárgyból. Amennyiben előrehozott érettségi vizsgáját intézményünk tanulójaként egy másik intézményben szerezte meg, ugyanúgy kérheti eredménye beszámítását, illetve felmentését a tanítási órák látogatása alól az adott tantárgyból. Azon tantárgyi órákon azonban köteles részt venni, melyből nincs érettségi eredménye. Erről főigazgatói hatáskörben születik döntés.
- Aki az Nkt. 2020. évi módosítást megelőző szakmunkás-bizonyítvánnyal vagy szakiskolai bizonyítvánnyal rendelkezik, vagy a szakiskolai képzési struktúrában befejezett utolsó évfolyam birtokában van, de nem kezdte meg, vagy félbehagyta a szakmunkás vizsgát, azt a gimnáziumi képzés 10. évfolyamába vesszük fel. Amennyiben azonban szükséges, a főigazgató az eltérő tantárgyi struktúrát, tantárgyi óraszámot figyelembe véve, számára különbözeti és /vagy osztályozóvizsgát írhat elő a sikeres felvétel érdekében.
- Azt a tanulót, akinek az Nkt. 2020. évi módosítást megelőző befejezett 9. és 10. évfolyamról van szakiskolai bizonyítványa, az a tanuló a tanult tantárgyak és azok óraszámának függvényében a főigazgató döntése alapján a 10. vagy a 11. gimnáziumi évfolyamba vehető fel. Amennyiben azonban szükséges, a főigazgató az eltérő tantárgyi struktúrát, tantárgyi óraszámot figyelembe véve, számára különbözeti és/vagy osztályozóvizsgát írhat elő a sikeres felvétel érdekében.
- A 2020/2021. tanévben és azt követően megkezdett szakgimnáziumi tanulmányok 9. évfolyamát befejezett tanuló a gimnázium 10. évfolyamára vehető fel. Amennyiben azonban szükséges, a főigazgató az eltérő tantárgyi struktúrát, tantárgyi óraszámot figyelembe véve, számára különbözeti és/vagy osztályozóvizsgát írhat elő a sikeres felvétel érdekében.
- A 2020/2021. tanévben és azt követően megkezdett szakgimnáziumi tanulmányok 10-11. évfolyamát befejezett tanuló a gimnázium 11. vagy a 12. évfolyamára vehető fel a tanult tantárgyak és azok óraszámának függvényében a főigazgató döntése alapján.

Amennyiben azonban szükséges, a főigazgató az eltérő tantárgyi struktúrát, tantárgyi óraszámot figyelembe véve, számára különbözeti és/vagy osztályozóvizsgát írhat elő a sikeres felvétel érdekében.

- A 2020/2021. tanévben és azt követően szakiskolai tanulmányokat megkezdett és/vagy befejezett tanuló gimnáziumi tanulmányokat egyedi döntésen alapulva kezdhet meg, figyelembe véve a tantárgyi struktúrát és tantárgyi óraszámot, valamint mérlegelve a szakértői véleményben foglaltakat. Erről döntést a főigazgató hoz, meghatározva az adott évfolyamra történő felvétel feltételeit.

A fenti szempontrendszer általános érvényű, egyedi esetekben a főigazgató egyéni mérlegelési jogkörébe tartozik a fel- vagy átvételüket kérő tanulók évfolyamba sorolása.

A tanulók felvételénél beszámítható tantárgyak:

- A Művészetek tárgyhoz beszámítható a Rajz és vizuális kultúra, a Művészeti ismeretek, a Rajz és műalkotások elemzése, a Tánc és dráma, Ének-zene; mozgóképkultúra és médiaismeret megnevezésű tárgy; illetve minden olyan 2012. évi NAT előtti tantárgy/tantárgyak, amelyek lefedik/részei a művészeti ismeretek követelményeit;
- Emberismeret és etika tárgyhoz beszámítható minden olyan tantárgy, amely megjelölésében, tartalmában illeszkedik a kerettantervben megfogalmazott követelményekhez;
- A gimnáziumban, szakgimnáziumban tanult természetismeret/természettudomány tárgy komplexitása révén lefedi a gimnáziumi felnőttoktatás 9-10-11. évfolyamán a kémia, biológia, fizika, földrajz tantárgyakat.

A tanulóknak minden esetben be kell mutatni végzettségét igazoló bizonyítványt, annak elvesztése esetén a bizonyítványmásodlatot vagy a törzslapkivonat esetleg más hivatalos dokumentumot, s ez alapján vehető fel a megfelelő évfolyamba.

Egyéni kérelem alapján a jogszabályban foglaltak szerint a tanulónak lehetősége van arra, hogy osztályozó vizsga keretében teljesítse egy tanév alatt egy vagy több évfolyam követelményeit.

Ennek elbírálása főigazgatói hatáskörben egyéni kérelem alapján történik.

Aki az osztályozóvizsgán az adott évfolyam követelményeit nem teljesíti, a tanévet megismételheti. Javítóvizsgára bocsátható az, aki legfeljebb három tárgyból tett sikertelen osztályozóvizsgát.

Középiskolában a „B” kategóriás közúti járművezetői engedély megszerzés szabályai

- A középiskolában a tanuló „B” kategóriás közúti járművezetői engedély megszerzéséhez szükséges, a tanulmányi rendszerben elérhető online gépjárművezetői elméleti tanfolyam vehet részt.
- A gépjárművezetői tanfolyamon való részvételt a középiskola az órarendbe illesztve, tanítási napon, délután biztosítja olyan időszokban a tanulók számára amelynek ideje alatt a tanfolyamon résztvevő tanulóknak más tanórai vagy egyéb foglalkozáson nem vesznek részt.
- A gépjárművezetői elméleti tanfolyam megszervezése során az állami mentőszolgálat bevonásával jelenléti formában, legalább egy alkalommal elsősegélynyújtási demonstrációs alkalmat kell szervezni.
- A gépjárművezetői elméleti tanfolyamon részt vevő tanulóknak a középiskola a tanulmányi rendszerben elérhető online közlekedési alapismeretek elméleti vizsgát és online elsősegélynyújtási vizsgát szervez, mely elvégzéséről a tanuló tanúsítványt kap, amely megfelelt vagy nem megfelelt eredményt tartalmazhat.
- A megfelelt eredményt tartalmazó tanúsítvány igazolja a „B” kategóriás közúti járművezetői engedély megszerzéséhez szükséges gépjárművezetői elméleti tanfolyam szerinti elméleti ismeretek megszerzését. A középiskola biztosítja, hogy a tanúsítvány a Magyar Vöröskereszt részére bemutatásra kerüljön.
- A gépjárművezetői elméleti tanfolyam ideje alatt a tanulók felügyeletét pedagógus vagy nevelő-oktató munkát közvetlenül segítő foglalkoztatott látja el.
- A középiskola a tanulmányai befejezését követő 12 hónapon belül nem utasíthatja el a tanfolyamon résztvevőt, de már az iskolával tanulói jogviszonyban nem álló tanulónak a már megkezdett elméleti tanfolyam befejezésére és a vizsgára való jelentkezésére vonatkozó kérelmét, akinek tanulói jogviszonya az érettségi megszerzésére tekintettel szűnt meg.

HELYI TANTERV

A felnőttoktatás kerettanterve

Az iskolarendszerű felnőttoktatás számára készült kerettantervek eltérnek a nappali rendszerű iskolai oktatás számára készített kerettantervektől.

A kerettantervek kidolgozásánál figyelembe kellett venni a köznevelési törvény azon rendelkezéseit, amelyek az iskolarendszerű felnőttoktatásban az általános szabályoktól történő eltérést engedélyezi a köznevelési törvény.

A köznevelési törvény egyes iskolatípusokra megfogalmazott céljait és követelményeit a felnőtt (illetve a tankötelezettségen túl lévő) tanulók a nappali tagozaton munkarendtől eltérő tanulási utakon teljesítik.

Az iskolarendszerű alap- és középfokú nevelés-oktatási szakasz felnőttoktatásra vonatkozó tanulmányi követelményei azonosak a nappali oktatás követelményeivel.

A tanórai foglalkozások kialakítása a felnőttoktatásban

A felnőttoktatásban bármilyen oktatási formát választ az iskola, az iskola helyi tantervében pontosan meg kell határozni a tanított tantárgyakat, tantervi modulokat. *A számukra megjelölt kerettantervben szereplő tantárgyak oktatása kötelező.*

A felnőttoktatásban is lehetősége van a tanulónak választani, hogy középszintű vagy emelt szintű érettségi vizsgára készül fel. Az ehhez szükséges emelt óraszámot azonban legfeljebb a nappali munkarend szerinti oktatásban lehet biztosítani.

Az esti, a levelező és egyéb munkarendű oktatásban a tanuló egyéni felkészülése keretében tud elmélyültebben foglalkozni a tananyaggal.

A helyi tantervek elkészítésére vonatkozó rendelkezések

A felnőttoktatás helyi tantervének – hasonlóan a nappali oktatáshoz – tartalmaznia kell a kerettantern tantárgyait, tantárgyi moduljait. Itt is létrehozhatók integrált tantárgyak és összevont tantárgyak. A felnőttoktatásban az alacsony óraszámok miatt lehetséges az egyes tantárgyak tömörített, rövidebb idő alatt történő oktatása.

Alaptevékenységeinknek megfelelően tanterveket az alábbiak szerint határozza meg és alkalmazza intézményünk.

A gimnáziumi, általános iskolai felnőttoktatás képzéseinél a NAT és a Kerettantervi ajánlások figyelembevételével határozzuk meg a helyi tantervben az egyes tantárgyak ismeretanyagát.

Óratervek:

Az esti képzés óraszámja az általános iskola 1-4., 5-8. évfolyamain és a gimnázium 9-12. évfolyamain minimum 50%-kal a nappali képzés óraszámának.

A tanév a mindenkor hatályos tanév rendjét leíró rendeletnek megfelelő időpontban kezdődik és fejeződik be.

A köznevelési törvény a felnőttoktatást tanuló elfoglaltságához igazodó iskolai nevelésként és oktatásként határozza meg, amelyen azok vehetnek részt, akik:

- már nem tanköteles korúak,
- a nappali rendszerű iskolai oktatásban nem tudnak, vagy nem akarnak részt venni,
- olyan munkahelyi, családi, szociális körülményeik vannak, hogy a hagyományos módon nem tudnak eljutni az érettségi vizsgáig.

Iskolánkban a gimnáziumi és általános iskolai nevelés-oktatás kizárólag felnőttoktatási formában történik.

Célunk, hogy az általános iskolai végzettséggel nem rendelkezők befejezhessék általános iskolai tanulmányaikat. Ezt követően szakmai, vagy érettségire felkészítő képzésben tudjanak részt venni. Az általános iskolai végzettséggel rendelkezők, vagy iskolarendszerben bármely szakmában szerzett szakmai végzettséggel rendelkezők számára iskolarendszerű képzés keretében általános műveltséget nyújtunk, felkészítve az érettségi vizsgára.

Felnőttoktatásunk jellemzői:

- A felnőttek oktatását lehetőség szerint a tanulók elfoglaltságához igazodva, a lehető legrugalmasabb formában szervezzük meg.
- A tartalmi követelmények azonosak a nappali tagozaton tanulók számára felállított követelményekkel, összhangban a Nemzeti Alaptantervben és a felnőttoktatási kerettantervben meghatározottakkal.
- A tanuló attól a tanévtől kezdve folytathatja a tanulmányait felnőttoktatás keretében, amelyben a tizenhatodik életévét betölti.
- A felnőttoktatásban is kötelező a kerettantervben szereplő tantárgyak oktatása.
- Az általános iskolai és gimnáziumi évfolyamokon a tanítás a délutáni-esti órákban történik, a hét változó napjain.

A tanulók a 8. osztály sikeres elvégzése után befejezik általános iskolai tanulmányaikat, a 12. évfolyam sikeres elvégzése után érettségi vizsgát tehetnek. Az így megszerzett érettségi bizonyítvány hozzásegíti a dolgozót szakmája magasabb szinten való elsajátításához, újabb szakma megszerzéséhez, illetve felsőfokú tanulmányok folytatásához.

A választott kerettanterv 2023/2024-es tanévtől valamennyi évfolyamon

Az 5/2020. (I.31.) Korm. rendelettel módosított 110/2012. (VI.4) Korm. rendeletben foglaltaknak megfelelően az Oktatási Hivatal honlapján megjelent – a 2020-as NAT-hoz illeszkedő tartalmi szabályozók keretében – Kerettantervek az iskolarendszerű felnőttoktatás 1-12. évfolyamára:

- Kerettanterv az 1-4. évfolyam számára;
- Kerettanterv az 5-8. évfolyam számára;
- Kerettanterv a 9-12. évfolyam számára.

Helyi tanterv óraszámai

Óratervek az általános iskola 1-4. évfolyamai számára – esti munkarendben

Évfolyam/ Tan- tárgyak	1.		2.		3.		4.	
	heti óraszám	éves óra- szám	heti óra- szám	éves óra- szám	heti óra- szám	éves óra- szám	heti óra- szám	éves óra- szám
Magyar nyelv és irodalom	4	144	4	144	4	144	3	108
Matematika	4	144	4	144	4	144	2,5	90
Etika	1	36	1	36	1	36	1	36
Idegen nyelv (angol/német)	-	-	-	-	-	-	2	72
Technika és tervezés	-	-	-	-	-	-	0,5	18
Osztályközösség-építés	1	36	1	36	1	36	1	36
Környezetismeret	-	-	-	-	-	-	1	36
Ének-zene	0,5	18	0,05	18	0,5	18	-	-
Vizuális kultúra	0,5	18	0,5	18	0,5	18	-	-

Digitális kultúra	-	-	-	-	1	36	1	36
Összes óraszám	11	396	11	396	12	432	12	432

Óratervek az általános iskola 5-8. évfolyamai számára – esti munkarendben

	5.		6.		7.		8.	
Évfolyam/ Tan- tárgyak	heti óraszám	éves óra- szám	heti óra- szám	éves óra- szám	heti óra- szám	éves óra- szám	heti óra- szám	éves óra- szám
Magyar nyelv és irodalom	3	108	3	108	2	72	2	72
Matematika	3	108	3	108	2	72	2	72
Történelem	1	36	1	36	1,5	54	2	72
Állampolgári ismeretek	-	-	-	-	-	-	0,5	18
Etika	1	36	1	36	1	36	0,5	18
Technika és tervezés	0,5	18	0,5	18	0,5	18	-	-
Természettudomány	1	36	1	36	-	-	-	-
Kémia	-	-	-	-	1	36	0,5	18
Fizika	-	-	-	-	0,5	18	1	36
Földrajz	-	-	-	-	1	36	0,5	18
Biológia	-	-	-	-	0,5	18	1	36
Idegen nyelv (angol/német)	2	72	2	72	2	72	2	72
Művészetek	0,5	18	0,5	18	0,5	18	0,5	18
Digitális kultúra	1	36	1	36	1	36	1	36
Hon- és népismeret	-	-	-	-	1	36	-	-
Dráma és színház	-	-	-	-	-	-	1	36
Osztályközösség-építés	1	36	1	36	0,5	18	0,5	18
Összes óraszám	14	504	14	504	15	540	15	540

***A 2020-as NAT szerint kiadott kerettanterv alapján elkészített helyi tantervből a 2022/2023-as tanévtől kezdődően kifutó rendszerben kivitelezésre kerül az egyik idegen nyelv az Nkt. 60.§ (9) bekezdés d) pontjában foglaltak alapján, az egy tanult idegen nyelv óraszámának megnövelésével.*

Óratervek a gimnázium 9-12. évfolyamai számára – esti munkarendben

	9.		10.		11.		12.	
Évfolyam/ Tan- tárgyak	heti óraszám	éves óra- szám	heti óra- szám	éves óra- szám	heti óra- szám	éves óra- szám	heti óra- szám	éves óra- szám
Magyar nyelv és irodalom	3	108	3	108	3	108	3	96
Matematika	3	108	3	108	3	108	3	96
Történelem	2	72	2	72	2	72	2	64
Állampolgári ismeretek	-	-	-	-	-	-	1	32
Természettudomány*								
Kémia*	-	-	-	-	2	72	-	-
Fizika*								
Földrajz*								
Biológia*								
Kémia	1	36	1	36	-	-	-	-
Fizika	1	36	1	36	-	-	-	-
Földrajz	1	36	1	36	-	-	-	-
Biológia	1	36	1	36	-	-	-	-
Idegen nyelv	3	108	3	108	5	180	5	160
Művészetek	-	-	-	-	0,5	18	1	32
Digitális kultúra	1	36	1	36	0,5	18	-	-
Dráma és színház	-	-	-	-	-	-	1	32
Osztályközösség- építés	1	36	1	36	1	36	1	32
Összes óraszám	17	612	17	612	17	612	17	544

**A 2020-as NAT szerint kiadott kerettantervben foglaltak alapján az iskola választhat, hogy a 11. évfolyamon szaktárgyi programok (biológia, fizika, földrajz és kémia) egyike vagy integrált természettudományos program keretében tesz eleget a mindennapokban megjelenő természettudományos kérdések és problémák feldolgozásának.*

Intézményünk lehetőséget biztosít a szaktárgyi program egyikének vagy az integrált program oktatására is, mely az adott tanév tervezésekor került eldöntésre. Telephelyeken eltérően is szervezhető.

A választott kerettanterv által meghatározott óraszám feletti kötelező tanórai foglalkozások, továbbá a kerettantervben meghatározottakon felül a nem kötelező tanórai foglalkozások megtanítandó és elsajátítandó tananyaga

Az iskola a választott kerettanterv által meghatározott óraszám feletti kötelező tanórai foglalkozást és nem kötelező tanórai foglalkozást nem szervez.

A Nemzeti alaptantervben (a továbbiakban: NAT) meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának részletes szabályai

A nevelés-oktatás alapvető feladata – a változó és egyre összetettebb tudástartalmakkal is összefüggésben – a már megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, bővítése, az életen át tartó tanulás és fejlődés megalapozása, valamint az, hogy fektessen hangsúlyt a tanuló a pályaválasztásra, munkavállalásra.

Fontos feladataink a következők:

- mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit, szokásait,
- az egészséges életvitel kialakításához az egészségtan gyakorlati jellegű oktatásával kívánunk hozzájárulni,
- a tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempont az életkori jellemzők figyelembevétele, az ismeretek tapasztalati megalapozása és az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatása,
- fokozatosan kialakítjuk, bővítjük az együttműködésre építő kooperatív-interaktív tanulási technikákat és a tanulásszervezési módokat,
- az értelmi és érzelmi intelligencia mélyítését, gazdagítását a drámapedagógia eszköztárának alkalmazásával kívánjuk megvalósítani,

- az önismeret alakításával, a fejlesztő értékelés és önértékelés képességének fejlesztésével, az együttműködés értékének tudatosításával a családban, a társas kapcsolatokban, a barátságban, a csoportban,
- a kreativitás fejlesztése, az írásbeliség és a szóbeliség egyensúlyára való törekvés, a tanulók egészséges terhelésre, személyre szóló, fejlesztő értékelésük,
- a személyiség erkölcsi arculatának értelmi és érzelmi alapozásával, helyes megartásformák megismertetésével és gyakoroltatásával,
- a biztonságos szóbeli és írásbeli nyelvhasználat és az alapvető képességek, készségek elsajátításával,
- a mentális képességek célirányos fejlesztésével; az önálló tanulás és az önművelés alapozásával.

A Nemzeti Alaptanterv a köznevelés feladatát alapvetően a nemzeti műveltség átadásában, és az egyetemes kultúra közvetítésében, a szellemi-érzelmi fogékonyság és az erkölcsi érzék elmélyítésében jelöli meg. Legfontosabb feladatunk a tanuláshoz és a munkához szükséges készségek, képességek, ismeretek, attitűdök együttes fejlesztése.

A nevelés-oktatás célja, hogy cselekvő elkötelezettségre neveljen az igazság és az igazságosság, a jó és a szép iránt, fejlessze a harmonikus személyiség kibontakozásához szükséges szellemi, érzelmi és testi képességeket.

A választható tantárgyak, foglalkozások, továbbá ezek esetében a pedagógusválasztás szabályai

A felnőttoktatásban nincs lehetőség sem tantárgyválasztására, sem pedig pedagógus választásra.

A választható érettségi tantárgyak megnevezése, amelyekből az iskola közép- vagy emelt szintű érettségi vizsgára való felkészítését az iskola kötelezően vállalja

Emelt szintű érettségi vizsgát nem szervez az iskola.

Iskolánk középszintű érettségi vizsgát szervez.

Az érettségi vizsgán a következő vizsgatantárgyakból kötelező vizsgát tenni:

- magyar nyelv és irodalom,
- történelem,
- matematika,

- idegen nyelv (angol/német).

Szabadon választható vizsgatárgy lehet a tantervünkben szereplő, központi vizsgakövetelmény-nyel rendelkező bármely olyan vizsgatárgy, amely a pedagógiai programunk kínálatában benne foglaltatik.

A szabadon választható érettségi vizsgatárgyak a 2020-as NAT szerinti tantárgyi rendszerben:

- kémia,
- fizika,
- földrajz,
- biológia.

A tantervi követelményeket a 4. sz. melléklet tartalmazza.

Az egyes érettségi vizsgatárgyakból a középszintű érettségi vizsga témakörei

A témaköröket a 4. sz. melléklet tartalmazza.

A 11–12. évfolyamon az emelt szintű érettségire történő felkészítéshez az emelt szintű oktatásban alkalmazott fejlesztési feladatokat és követelményeket a Nat alapján

Emelt szintű érettségi vizsgát nem szervez az iskola.

A tanuló tanulmányi munkájának írásban, szóban vagy gyakorlatban történő ellenőrzési és értékelési módja, diagnosztikus, szummatív, fejlesztő formái, valamint a magatartás és szorgalom minősítésének elvei

A tanulók tanulmányi munkája értékelésének elvei

A tanulmányi munka értékelése és minősítése legyen:

- személyre szóló,
- életkori sajátosságoknak megfelelő,
- fejlesztő,
- ösztönző,
- rendszeres,
- a követelményrendszerre épülő,
- szóbeli és írásbeli értékelés arányossága,
- tárgyszerű,
- járuljon hozzá a tanulók önértékelési képességének fejlesztéséhez.

Az értékelés típusai funkciók szerint

- A diagnosztikus értékelés során megmutatkozik, milyen tudásra támaszkodhatunk a tanítás-tanulás valamely nagyobb egységének megkezdése előtt. Ez a helyzetfeltárás pedagógusnak, tanulónak igen fontos jelzésértékkel bír. Ehhez tudjuk majd viszonyítani a későbbi mérési eredményeinket.
- A formatív értékelés a tanítási-tanulási folyamat állandó kísérője. Ez az értékelési információt ad a tanulóknak, a szülőknek és a pedagógusoknak arról, hogy mit tanultak meg hatékonyan, miben maradtak el. Ez az értékelés nem minősít, hanem megerősít, korrigál, fejleszt.
- A leggyakrabban használt értékelési típus a szummatív értékelés, amely globális képet mutat arról, hogyan tett eleget a tanuló a tanulási követelményeknek. Célja az összegzés, a záró minősítés.

A tanulók tanulmányi munkájának értékelése

A tanulók tanulmányi teljesítményének értékelése a szaktanár feladata. Adott évfolyamba belépéskor az évfolyam tárgyaiból a pedagógus egyéni döntése alapján a szaktanárok valamennyi tanulónál szintfelmérést végeznek, melynek célja diagnosztikus jellegű, annak feltárása történik itt meg, hogy a tanulók milyen képességekkel, ismeretekkel, részismeretekkel rendelkeznek, s ebből kifolyólag az esetleges felzárkóztatás eszközeit meg tudják választani. A differenciálással lehetőség nyílik a teljesítmények növelésére, az egyéni képességek egyénre szabott fejlesztésére.

A tanulási folyamat során a megerősítő, támogató-javító értékelést preferáljuk.

A tanulmányi teljesítmények értékelése ötfokozatú skálán történik, ahol a legjobb tudást ötössel, a leggyengébb tudást elégtelen osztályzattal minősítjük.

Írásbeli teljesítmény értékelése

Pontozáson alapuló értékelést alkalmazunk a teszteknel, a reláció-analízist igénylő feladatsoroknál, illetve a több kisebb, de kifejtendő kérdést tartalmazó írásbeli munkáknál. Ez esetekben a feladatlapokon mindent esetben feltüntetjük az intervallum skála 5 fokozatú megfeleltetését.

Az írásbeli számonkérések, mérések értékelése, minősítése valamennyi évfolyamon és valamennyi írásbeli számonkérési típusba (beleértve valamennyi vizsgát is) az alábbiak alapján történik:

0 – 24% = elégtelen (1)

25 – 39% = elégséges (2)

40- 59% = közepes (3)

60 – 79% = jó (4)

80 – 100% = jeles (5)

Szóbeli teljesítmény értékelése

A tanulók szóbeli kifejezőkészségének fejlesztése érdekében a nevelők rendszeresen ellenőrzik a követelményeket elsajátítását, szóbeli felelet formájában:

- **5 (jeles)** kiválóan, önállóan, esetleg kisebb segítő kérdésekkel előadott ismeretanyag, logikusan és hiánytalanul megadott válaszok;
- **4 (jó)** összefüggően, jól felépített és előadott ismeretanyag, az összefüggések kis hányadára a tanuló csak tanári segédlettel emlékezik;
- **3 (közepes)** akadozva előadott ismeretanyag, a tanuló összefüggő feleletre nem képes, a tények többségét felsorolja, az összefüggések kisebb hányadát segítő kérdések alapján felismeri;
- **2 (elégséges)** nehézkesen és igen hiányosan előadott ismeretanyag, a tények többségét segítő kérdésekre fel tudja idézni, de azokat rendszerezni, magyarázni, közöttük összefüggéseket feltárni nem képes a tanuló;
- **1 (elégtelen)** elfogadhatatlan, igen hiányos tartalom, a tények döntő többségét nem tudja még segítő kérdésekre sem felidézni a tanuló.

Gyakorlati teljesítmény értékelése

- Készségtárgyak esetén a megszerzett ismereteket elsősorban a diákok gyakorlati tevékenységén keresztül értékeljük.
- Az értékelés, minősítés során a tanulók hozzáállását és teljesítményében érzékelhető változást is figyelembe vesszük.
- Értékeljük a házi dolgozatokat, szorgalmi feladatokat, beszámolókat és kiselőadásokat.

Az a tanuló, aki munkahelyi vagy indokolt magánéleti helyzete miatt az évközi folyamatos, ütemezett munka során nem tudja teljesíteni a követelményeket, az a szaktanárokkal egyeztetett módon és időpontban még a félév, illetve a tanév zárása előtt pótolhatja az érdemjegyek megszerzése érdekében. Amennyiben a pótlás a tanuló önhibájából nem történik meg, a tanulónak számolnia kell a következményekkel, osztályozóvizsgát köteles tenni a félév és a tanítási év vége lezárására.

Ha a tanuló a tanórai foglalkozások több mint ötven százalékáról távol marad, félévkor és a tanév végén minden esetben osztályozóvizsgán köteles számot adni tudásáról. Az osztályozó vizsga alól felmentés nem adható.

A szaktanár joga és kötelessége a pontos tantárgyi követelmények meghatározása a helyi tantervben tantárgyanként és évfolyamonként meghatározott tematika alapján.

A tanév folyamán szerzett érdemjegyek alapján a szaktanár állapítja meg a félévi tájékoztató, illetve az év végi osztályzatokat. A félévente megszerzendő minimális számú érdemjegy száma: a heti óraszám +1, de minimum 3. Ezen számú érdemjegyek megléte esetén a tanuló nem minősíthető osztályozhatatlannak, értékelhetetlennek.

A félévente, tantárgyanként megszerzett minimum 3-3 érdemjegy, amely az előre meghatározott időpontig a szaktanár részére benyújtott írásos dokumentum, alapján megajánlható a félévi, tanév végi osztályzat. Amennyiben a szaktanár által megadott határidőig a tanuló nem küldi vissza beszámolóját, a szaktanár kétszer értesíti a Krétán keresztül a tanulót mulasztásáról. Ha a figyelmeztetések ellenére sem teljesíti a feladatát, elégtelen osztályzatot kap.

A félévi és az év végi osztályzatok megállapítása a szaktanár joga olyan feltételek mellett, hogy öt tizedtől a felfelé történő kerekítés érvényesítendő.

Értékelés és vizsgakövetelmények a 11–12. évfolyamon

A felnőttoktatásban részt vevő tanulók számára a 11. évfolyam tanév végén és 12. évfolyam félévkor érettségi tantárgyakból megosztva (magyar nyelv és irodalom, történelem, matematika, idegen nyelv, valamint a választott érettségi tárgy) a félévi és év végi érdemjegy megszerzésének feltétele az írásbeli és/vagy szóbeli vizsga teljesítése.

- A vizsga az adott tantárgy érettségi követelményeihez igazodik, az évfolyamok során elsajátított tananyag átfogó ellenőrzésére szolgál.

- Az **írásbeli vizsga** a tanulók feladatmegértő és problémamegoldó képességét, szövegértését, szövegalkotását, számítási és logikai készségét méri fel.
- A **szóbeli vizsga** célja a tanulók kommunikációs készségének, érvelési képességének, valamint a tananyag mélyebb összefüggéseinek bemutatása.
- A vizsgák eredménye és a tanév során a beszámolók során szerzett érdemjegy együttesen határozza meg a félévi és év végi osztályzatot.
- Amennyiben a tanuló a kitűzött időpontban nem teljesíti a vizsgát, egyszer lehetőséget kap a teljesítés pótlására.

A magatartás és szorgalom minősítésének elvei

A felnőttoktatásban a tanuló magatartását és szorgalmát nem minősítjük.

A tanuló magasabb évfolyamba lépésének feltételei

- A tanuló az iskola magasabb évfolyamába akkor léphet, ha az előírt tanulmányi követelményeket sikeresen teljesítette.
- Az egyes tanulók év végi osztályzatát a nevelőtestület osztályozó értekezleten áttekinti, és a pedagógus által megállapított osztályzatok alapján dönt a tanuló magasabb évfolyamba lépéséről.
- A tanuló az iskola magasabb évfolyamába akkor léphet, ha a tananyag helyi tantervben előírt követelményeit legalább elégséges szinten teljesítette, illetve ha az év végi osztályozóvizsgán az előírt tanulmányi követelményeknek sikeresen eleget tett. Ha a tanuló nem teljesítette az évfolyamra előírt tanulmányi követelményeket, tanulmányait az évfolyam megismétlésével folytathatja.
- Ha a tanuló a tanév végén két vagy három tantárgyból kap elégtelen osztályzatot, a következő tanévet megelőző augusztus hónap 15. napjától 31. napjáig terjedő időszakban javítóvizsgát tehet. A javítóvizsga időpontját a főigazgató határozza meg. Ha minden tárgyból legalább elégségesre javít, akkor magasabb évfolyamba léphet. A tanuló az iskola főigazgatójának engedélyével az iskola két vagy több évfolyamára megállapított tanulmányi követelményeket egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt is teljesítheti.
- A tanuló az iskola főigazgatójának engedélyével az iskola két vagy több évfolyamára megállapított tanulmányi követelményeket egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt is teljesítheti.

Csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elvei

Intézményünkben csoportbontást nem alkalmazunk.

A felnőttoktatásban rendelkezésre álló órakeretet tanórákra használjuk fel. Mindemellett azonban szükség szerint biztosítunk a kötelező és a szabadon választható érettségi vizsgatárgyakból érettségire történő felkészítő foglalkozásokat, amennyiben az a 12. évfolyamos tanulóink igénylik, és az adott tanév költségvetése, valamint a szaktanár óraszama lehetővé teszi.

A nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére a településen élő nemzetiségek kultúrájának megismerése

Tekintettel arra, hogy a tanulók egy-egy telephelyen több településről – ahol eltérő nemzetiségűek élnek -, vesznek részt a felnőttoktatási nevelésben-oktatásban, így elsősorban az osztályközösség-építés tantárgy óráinak tananyagába kerül beépítésre egymás kultúrájának megismerését, egymás elfogadásának erősítését szolgáló témakör.

Az iskola egészségnevelési és környezeti nevelési elve, programok és tevékenységek

Az iskolánkba járó tanulók nagy része hátrányos helyzetű. A helyzetük a család, a környezetük gazdasági, szociális, kulturális háttéréből fakad. Tanulóink az egészséggel és a mentális helyzettel kapcsolatos gondjaikat is gyakran magukkal hozzák a tanórákra.

Ezért kiemelt feladatként kezeljük, hogy legalább az iskolában töltött idő alatt olyan iránymutatást adjunk, amely hozzásegíti tanulóinkat az egészség- és környezettudatos magatartás elsajátításához, elmélyítéséhez.

Egészségnevelési és környezeti nevelési elvek

Célunk, hogy az egészség- és környezettudatos magatartás épüljön be tanulóink mindennapi életvitelébe. Ezért elveink:

- az egészségkultúra szintjének emelése,
- a testi és lelki egészség harmóniája megteremtésének támogatása,
- az életvezetési képességek fejlesztése,
- az egészség- környezettudatos felelősségérzet fejlesztése,
- felkészítés a stressz-hatások feldolgozására, kezelésére.

Egészségnevelési és környezeti nevelési tevékenységek

- az egészséges táplálkozás fontosságának hangsúlyozása,
- a testi higiénia meghatározó szerepének kiemelése,
- a fertőző betegségek megelőzése lehetőségeinek ismertetése,
- a balesetek megelőzésének lehetőségei,
- az alkohol és a drogok élettani hatásainak, következményeinek ismertetése,
- a környezettudatos magatartás és életvitel megalapozása, elmélyítése,
- az állampolgári és közösségi felelősség felébresztése,
- az életminőség javítására való törekvés igényének elmélyítése,
- az egészség és a környezet összefüggéseinek feltárása,
- ismeretek és jártasságok kialakítása, melyek segítségével képesek lesznek megelőzni a környezetszennyezést,
- a környezetszennyezés okozta egészségügyi problémák iránti figyelem felkeltése,
- a környezetszennyezés okozta környezeti és egészségügyi ártalmak csökkentésére történő figyelemfelhívás, azok lehetőségeinek feltárása.

A sajátos nevelési igényű tanulók fogyatékosságának típusához és fokához igazodó fejlesztő program

Az alapító okirat szerint az intézmény nem lát el sajátos nevelési igényű tanulót.

A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

Iskolánk az alábbi segítséget nyújtja a tanulók számára az esélyegyenlőség megteremtése érdekében:

- a kulcskompetenciák fejlesztésében,
- az oktatásban használt információs, kommunikációs technológiák alkalmazásával, a digitális tananyagok felhasználásának elősegítésével,
- méltányos és egészséges tanulási környezet kialakításával,
- a pedagógusok módszertani kultúrájának fejlesztésével,
- tapasztalat, élményszerzésen alapuló tanulással,
- a differenciáló módszerek alkalmazásával,
- a hátrányos helyzetű és a sajátos nevelési igényű gyerekek integrált nevelésével,

- környezettudatos szemléletű oktatás, neveléssel, egészségügyi, szociális támogató rendszer kialakításával,
- hatékony, új tanulási módszerek elsajátításával, és alkalmazásával a tanórákon,
- a tanulói aktivitás növelésével a tanítási órákon,
- a tanulási attitűd pozitív átformálásával,
- a továbbtanulás támogatásával,
- személyiségfejlesztéssel és közösségépítéssel,
- a szabadidő hasznos eltöltésének elősegítésével,
- partnerközpontú neveléssel.

A tanulási esélyegyenlőség eredményes segítésének egyik alapvető feltétele a tanulók személyiségének megismerése, az ahhoz illeszkedő pedagógiai módszerek alkalmazása.

- a tanulók önmagukhoz és másokhoz viszonyított teljesítményeinek, tehetségjegyeinek feltárása, fejlesztése,
- egységes, differenciált és egyénre szabott tanulási követelmények, ellenőrzési-értékelési eljárások alkalmazása.

A tanuló jutalmazásával összefüggő, a tanuló magatartásának, szorgalmának értékeléséhez, minősítéséhez kapcsolódó elvek

A tanulók jutalmazása sajátosan jeleníthető meg a felnőttoktatás keretei között. Ez elsősorban a tanulmányi követelményeket kiemelkedően teljesítő tanulók esetében az osztályfőnöki, a szaktanári, a főigazgatói, valamint a nevelőtestületi dicséretként jelenik meg.

Egy-egy tantárgyból szaktanári dicséret adható félévkor és tanév végén, amennyiben a tanulónak jeles érdemjegyei vannak.

Nevelőtestületi dicséretben részesíthető félévkor és tanév végén az a tanuló, aki a tanult tantárgyak legalább felénél szaktanári dicséretben részesült.

Az érettségi vizsga során kiemelkedő szaktárgyi teljesítményt nyújtó tanulót a szaktanár tantárgyi dicséretben részesítheti.

A Bolyai János Gimnázium és Általános Iskola a 2025/2026-os tanévtől „**Bolyai – díj**” alapításáról döntött.

Alapító: Bolyai János Gimnázium és Általános Iskola és Tóthné Lipták Erzsébet az intézmény pedagógusa, a humán munkaközösség vezetője.

Az alapítás célja: A legjobb érettségi eredményt elérő tanuló jutalmazása a szarvasi tagintézményben.

Az alapítás ideje: 2025. június 03.

A díj összege: 50.000 – azaz ötvenezer- forint, melynek felét az intézmény, másik felét Tóthné Lipták Erzsébet biztosítja, amíg az intézményben tanít.

A díj odaítélése: A díjat az a szarvasi tagintézményben tanuló végzős diák kapja, aki az érettségi vizsgán a legjobb, de minimum jeles eredményt ér el. Ha több ilyen tanuló van, a díjat a legjobb százalékos eredményt elérő tanuló kapja, mivel a díj nem megosztható. Ha az adott tanévben nincs a kritériumoknak megfelelő eredményt elért tanuló, a díj nem adható ki.

A díj átadása: Ünnepélyes keretek között az utolsó érettségi vizsga eredményhirdetésekor, oklevél kíséretében, készpénz formájában, átvételi elismervénnyel.

A díj átadói: Az intézmény mindenkori vezetője és a díj alapítója.

Felnőttoktatás esetén a magatartás és szorgalom értékelése nem releváns.

Az iskolai írásbeli, szóbeli, gyakorlati beszámoltatások, az ismeretek számonkérésének rendje

A tanulók tanulmányi munkájának évközi értékelése a következő formákban történhet, mely során évközi érdemjegyük származhat:

- szóbeli felelet,
- írásbeli felelet (röpdolgozat),
- tesztlap kitöltése,
- témazáró dolgozat,
- tanítási órákon végzett munka,
- beszámoló,
- gyűjtőmunka,
- projektmunka,
- kiselőadás,
- órai aktivitás.

A témazáró dolgozatokat a folyamatos tanítás mellett elő kell készíteni, és a témazáró megírását megelőzően a tananyagot össze kell foglalni. Hasonló jellegű feladatanyagból próbadolgozattal, vagy feladatsorral kell előkészíteni a mérést. A feladatokban a tételes ismeretek tudása mellett

különös figyelmet kell fordítani a szövegértésre, az alkalmazásokra, a logikus gondolkodásra, illetve a tanuló máshonnan szerzett, meglévő ismeretei alkalmazási lehetőségeire, és ezeket is értékelni kell.

Természetesen a témazárók mellett biztosítani kell a lehetőséget – az óraszámok függvényében – egy tananyagegységhez kapcsolódó szóbeli feleletekre, illetve az ezt helyettesítő rövidebb írásbeli beszámolókra.

A tanulók teljesítményének elbírálásakor különbséget kell tennünk az értékelés és az érdemjeggyel történő minősítés között. Az értékelésnél megállapítjuk a fejlődést, a sikeres munkát, biztatjuk, dicsérjük a tanulót, értékeljük igyekezetét, önállóságát, de rámutatunk a hiányosságokra is. A tanulók teljesítményének értékelésére alkalmazott érdemjegyekben kifejezésre jut a tananyag ismerete a tanulónak társaihoz viszonyított teljesítménye a tanuló egyéni teljesítménye. Az esszé jellegű írásbeli dolgozatoknál és szóbeli felelésnél személyre szabott értékelést, minősítést alkalmazunk.

A pedagógus a témazáró dolgozatok megírását követően, illetve a szóbeli feleletek után legfeljebb 10 munkanap elteltével köteles bejegyezni az érdemjegyeket az E-KRÉTA napló értékelési felületén.

Az otthoni, napközis, tanulószobai felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elveit és korlátait

A tanítási órákon jellemzően rendszeres otthoni szóbeli feladatot, valamint tantárgyból és tananyagtartalomtól függően írásbeli feladatot határozzunk meg. A napközi otthonos és a tanulószobai ellátás intézményünkben nem releváns.

A szóbeli felkészülés céljából meghatározott feladatokat a következő tanítási órákon szóbeli, esetenként írásbeli számonkérési formában, illetőleg frontális számonkéréssel ellenőrizzük.

Az otthoni felkészülést segítő írásbeli feladatok ellenőrzése a következő órán és/vagy a szaktanár részére elektronikus formában beküldött feladatmegoldás során történik.

Az otthoni felkészülés szóbeli és írásbeli feladatainak elvei

- Az otthoni felkészüléshez adott feladatok funkciója:
 - a tanórán feldolgozott tananyaghoz kapcsolódó gyakorlás (képesség- és képességfejlesztés),
 - a tananyaghoz kapcsolódó ismeretek rögzítése legyen.

- Az otthoni felkészülésre adott feladatok a tanórán feldolgozott tananyaghoz kapcsolódjanak.
- Ösztönözzék a tanulókat az önellenőrzésre.
- Adjanak visszajelzést a tanulók számára.

Az otthoni felkészülés szóbeli és írásbeli feladatainak korlátai

- Az iskolai szünetekre több házi feladat nem adható, mint ahogy az átlagos körülmények között elvárható egyik tömbösített óráról a másikra.

Az iskolában alkalmazott sajátos pedagógiai módszereket, beleértve a témanapokat, témaheteket és a projektoktatást is.

Az adott témának megfelelő tanulási-tanítási módszerek alkalmazása

- egyéni, frontális, pár, csoport, kooperatív tanulási módszerek

Differenciált tanórai képességfejlesztés

- A tanuló életkorától, szociális státusától, egyéni képességeitől függően több szempont szerint differenciáltan tudjuk csak meghatározni azt a tanulási stratégiát, amely mind a tanulás-szervezés céljainak, mind az egyes tanulók érdekeinek megfelel, így aktív és produktív tanuláshoz vezet.
- A differenciált rétegmunka biztosítja a tanulók egyéni képességeihez igazodó fejlesztést, az egyéni tanulási utak kimunkálását.
- A differenciálás alapja nem merev, homogén csoportokba történő sorolás, hanem rugalmas, átjárható rendszer kialakítása.
- A differenciálás lehetőség a tanuló számára a képességeihez igazodó nehézségű feladat kiválasztására, amely sikerélményt biztosít számára.
- A differenciálás formái: a tanulócsoporthoz képesség és érdeklődés szerinti felbontása (párhuzamos óravezetés), szervezeti differenciálás (csoportbontás), szervezeti és tartalmi differenciálás (képességszerinti csoport eltérő tananyagtartalom feldolgozása)
- A differenciálás akkor hatékony, ha differenciált értékelési –és követelményrendszer társul hozzá.

Differenciált osztálymunka:

A.

- A tanítás tartalma szerinti differenciálás (pl.: alapkészségek fejlesztése, kiegészítő anyagok nyújtása, stb.)

B.

- Azonos témában a logikai műveletek nehézségi foka szerinti differenciálás.
 - Differenciált feladatok az egyes tanulók számára a képességek szerinti gyakoroltatáshoz.
 - Individuális foglalkoztatás (pl.: nyomtatott szöveg egyéni feldolgozása, feladatlapok megoldása, programozott oktatás, stb.)
 - Csoportmunka, adott témák, problémák közös megoldása.
 - Problémafelvető, gyakorlati alkalmazást igénylő feladatok megoldása, a gondolkodási műveletek és logikai alapformák komplex, integratív alkalmazásával.
 - Kooperatív tanulási-tanítási technikák gyakoroltatása. (pl. projektek, élethelyzetek megoldása, stb.)

A nevelőtestület által szükségesnek tartott további elvek

Nincs.

Záró rendelkezés

Az iskola 2026.08.27. napjától szervezi meg nevelő és oktató munkáját. Ezen pedagógiai program érvényességi ideje addig tart, amíg a törvényi változások és egyéb körülmények az átdolgozását szükségessé nem teszik.

A pedagógiai program értékelése, felülvizsgálata

A pedagógiai programban megfogalmazott célok, és feladatok megvalósulását a nevelőtestület folyamatosan vizsgálja, és ha szükséges, módosítja.

A nevelőtestület minden tanév végén írásban értékeli a pedagógia programban megfogalmazott általános célok és követelmények megvalósulását.

A pedagógiai program módosítása

A pedagógiai program módosítására javaslatot tehet:

- az iskola igazgatója
- a nevelőtestület bármely tagja
- a nevelők szakmai munkaközössége
- az iskola fenntartója.

A pedagógiai program nyilvánosságra hozatala

Az iskola pedagógiai programja nyilvános, minden érdeklődő számára megtekinthető.

A pedagógiai program a fenntartó honlapján is megtekinthető.

A pedagógiai program egy-egy példánya a következő személyeknél, illetve intézményeknél is megtekinthető:

- az iskola nevelői szobájában;
- az iskola igazgatójánál;
- fenntartónál

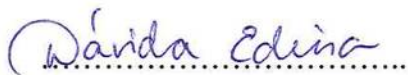
A pedagógiai programot az igazgató a nevelőtestület bevonásával módosítja, a fenntartó általi elfogadással lép életbe.

Legitimáció

A nevelőtestület elfogadó nyilatkozata

A Bolyai János Gimnázium és Általános Iskola nevelőtestülete a pedagógiai programot a 2026. augusztus 27. napján tartott értekezletén elfogadta.

Kelt: Nyírbéltek, 2026. augusztus 27.

Dávida Edina
hitelesítő tag

Kész Géza
hitelesítő tag

A főigazgató jóváhagyó nyilatkozata

A Bolyai János Gimnázium és Általános Iskola nevelőtestülete által elfogadott pedagógiai programot az Nkt. 26. § (1) bekezdése alapján jóváhagyom.

Kelt: Nyírbéltek, 2026. augusztus 27.

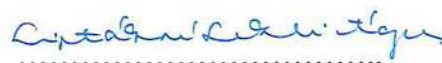
Tóth Tamás
főigazgató

Fenntartói egyetértés

A fenntartó a pedagógiai programhoz az Nkt. 26. § (1) bekezdése, illetve a 31. § (2) bekezdés d) pontja alapján egyetértését adta.

Liptákné Lekli Ágnes
a fenntartó képviselője

Mellékletek:

- Tanulmányok alatti vizsga szabályzata
- Tantárgyi tantervek

Tanulmányok alatti vizsga szabályzata

Vizsgaszabályzatunk célja a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 64.§-ában foglalt felhatalmazás alapján a tanulók tanulmányok alatt tett vizsgái lebonyolítási rendjének szabályozása.

A fenti jogszabályban foglalt szabályozás szerint a pedagógiai programban kell meghatározni a tanulmányok alatti vizsga:

- követelményeit, részeit (írásbeli, szóbeli, gyakorlati)
- az értékelés rendjét.

A helyben szokásos módon nyilvánosságra kell hozza.

A tanulmányok alatti vizsgák célja:

- Azon tanulók osztályzatainak megállapítása, akiknek félévi vagy év végi osztályzatait évközi teljesítményük és érdemjegyeik alapján a jogszabályok és az intézmény Pedagógiai programja szerint nem lehetett meghatározni;
- a pedagógiai programban meghatározottaknál rövidebb idő alatt (tanév összevonással) szeretné a követelményeket teljesíteni.

A vizsgaszabályzat hatálya

Jelen vizsgaszabályzat az intézmény által szervezett tanulmányok alatti vizsgákra, azaz:

- osztályozó vizsgákra,
- különbözeti vizsgákra,
- javítóvizsgákra,
- pótló vizsgákra vonatkozik.

Hatálya kiterjed az intézmény valamennyi tanulójára:

- aki osztályozó vizsgára jelentkezik,
- akit a nevelőtestület határozatával osztályozó vizsgára utasít,
- akit a nevelőtestület határozatával javítóvizsgára utasít.

Kiterjed továbbá más intézmények olyan tanulóira;

- akik átvételüket kérik az intézménybe és ennek feltételeként az intézmény igazgatója különbszeti vizsga letételét írja elő.

Kiterjed továbbá az intézmény nevelőtestületének tagjaira és a vizsgabizottság megbízott tagjaira.

A vizsgaszabályzat határozatlan időre szól, módosítása jogszabályváltozás esetén szükséges.

A vizsgákkal kapcsolatos jogszabályi előírások:

- Minden vizsga írásbeli vagy szóbeli, vagy gyakorlati vizsgarészből állhat az iskola Pedagógiai programja alapján.
- A szabályosan megtartott tanulmányok alatti vizsga nem ismételhető.
- Tanulmányok alatti vizsgát a független vizsgabizottság előtt, vagy abban a nevelési-oktatási intézményben lehet tenni, amellyel a tanuló jogviszonyban áll.
- Tanulmányok alatti vizsgát legalább háromtagú vizsgabizottság előtt kell tenni. Amennyiben a nevelési-oktatási intézményben foglalkoztatottak végzettsége, szakképzettsége alapján erre lehetőség van, a vizsgabizottságba legalább két olyan pedagógust kell jelölni, aki jogosult az adott tantárgy tanítására.
- A tanulmányok alatti vizsga - ha azt az iskolában szervezik - vizsgabizottságának elnökét és tagjait az igazgató, a független vizsgabizottság elnökét és tagjait a területileg illetékes megyeközponti járási hivatal bízza meg.
- Szülő kérése alapján az osztályozó vizsga időpontja az iskola által kijelölt időponttól eltérhet.

A tanulmányok alatti vizsga vizsgabizottságának elnöke felel a vizsga szakszerű és jogszerű megtartásáért, ennek keretében;

- meggyőződik arról, a vizsgázó jogosult-e a vizsga megkezdésére, és teljesítette-e a vizsga letételéhez előírt feltételeket, továbbá szükség esetén kezdeményezi a szabálytalanul vizsgázni szándékozók kizárását,
- vezeti a szóbeli vizsgákat és a vizsgabizottság értekezleteit,
- átvizsgálja a vizsgával kapcsolatos iratokat, a szabályzatban foglaltak szerint aláírja a vizsga iratait,
- a vizsgabizottság értekezletein véleményeltérés esetén szavazást rendel el.

A vizsgabizottsági elnök feladatainak ellátásába a vizsgabizottság tagjait bevonhatja. A kérdező tanár csak az lehet, aki a vizsga tárgya szerinti tantárgyat taníthatja.

A vizsgabizottság munkáját és magát a vizsgát az iskola igazgatója készíti elő. Az igazgató felel a vizsga jogszerű előkészítéséért és zavartalan lebonyolítása feltételeinek megteremtéséért.

Az igazgató e feladata ellátása során

- Dönt minden olyan, a vizsga előkészítésével és lebonyolításával összefüggő ügyben, amelyet a helyben meghatározott szabályok nem utalnak más jogkörébe,
- írásban kiadja az előírt megbízásokat, szükség esetén gondoskodik a helyettesítésről,
- ellenőrzi a vizsgáztatás rendjének megtartását,
- minden szükséges intézkedést megtesz annak érdekében, hogy a vizsgát szabályosan, pontosan meg lehessen kezdeni és be lehessen fejezni.

A vizsga reggel nyolc óra előtt is kezdhető.

Az írásbeli vizsgára vonatkozó rendelkezéseket kell alkalmazni a gyakorlati vizsgára, amennyiben a vizsgafeladat megoldását valamilyen rögzített módon, a vizsga befejezését követően a vizsgáztató pedagógus által értékelhetően kell elkészíteni.

A tanulmányok alatti vizsgán a mentesítésre jogosult tanulónál a vizsga során lehetővé kell tenni mindazon mentességek, kedvezmények érvényesítését, amelyet a tanuló megfelelő vizsgálat, szakértői vélemény alapján kapott.

A tanulmányok alatti vizsgán elért eredmény csak akkor támadható meg, ha az intézmény nem a Pedagógiai programban meghatározott követelményeket kéri számon, vagy a vizsgáztatás során olyan eljárási hiba történt, amely vélhetőleg a tanuló teljesítményét hátrányosan befolyásolta.

Osztályozó vizsga

Az intézmény osztályozó vizsgáit a félévi és év végi jegyek lezárását megelőző vagy az azt követő két hétben kell megszervezni.

Osztályozó vizsgát kell tennie a tanulónak, ha

- felmentették a tanórai foglalkozásokon való részvétele alól,
- engedélyezték, hogy egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tan-

évben, illetve az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget,

- az 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 51. § (6) bekezdésben meghatározott időnél többet mulasztott, és a nevelőtestület döntése alapján osztályozó vizsgát tehet,
- a tanuló a félévi, illetőleg év végi osztályzatának megállapítása érdekében független vizsgabizottság előtt tesz vizsgát.

A szabályosan megtartott osztályozó vizsgát megismételni, eredményén javítani nem lehet. Ha a szabályosan megtartott osztályozó vizsgán az egyéni munkarendben tanuló minősítése elégtelen, a tanulónak a tanévet ismételnie kell.

Osztályozó vizsgát az iskola a tanítási év során bármikor szervezhet. A vizsgák időpontjáról a vizsgázót a vizsgára történő jelentkezéskor írásban tájékoztatni kell.

Különbözeti vizsga

A különbözeti vizsgák időpontját az igazgató határozza meg.

Iskolaváltoztatás, iskolán belüli magasabb szintű tanulmányok folytatása vagy külföldi tanulmányok magyarországi folytatása feltételeként írhatja elő az intézmény a különbözeti vizsga letételét.

Abból a tantárgyból vagy tantárgyrészből kell különbözeti vizsgát tennie a tanulónak, amelyet az intézmény a megkezdni tervezett évfolyamtól alacsonyabb évfolyamon tanított, s amely tantárgy, tananyag ismerete feltétele a sikeres továbbhaladásnak, a magasabb évfolyamra lépésnek.

A különbözeti vizsga tantárgyainak, tartalmának meghatározása során mindig egyedileg kell az igazgatónak határozatot hoznia a jelentkező tanuló ügyében.

A különbözeti vizsga kötelezettsége a tanulók átvételekor is érvényes, amennyiben a tanuló valamely tantárgyat nem tanult az előző iskolájában vagy tanult, de a szintfelmérő eredménye 65% alatti lett.

A tanulmányok alatti különbözeti vizsgák letételének határideje az őszi félévben legkésőbb 2026. október 15., indokolt esetben a tavaszi félévre vonatkozóan 2027. február 15.

Javító vizsga

Javítóvizsgát tehet a vizsgázó, ha

- a tanév végén - legfeljebb három tantárgyból - elégtelen osztályzatot kapott,
- az osztályozó vizsgáról, a különbözeti vizsgáról számára felrőható okból elkésik, távol

marad, vagy a vizsgáról engedély nélkül eltávozik.

A vizsgázó javítóvizsgát az iskola igazgatója által meghatározott időpontban, az augusztus 15-étől augusztus 31-éig terjedő időszakban tehet.

A tanulót a vizsga eredményéről azonnal tájékoztatni kell.

Pótló vizsga

Pótló vizsgát tehet a vizsgázó, ha a vizsgáról neki fel nem róható okból elkésik, távol marad, vagy a megkezdett vizsgáról engedéllyel eltávozik, mielőtt a válaszadást befejezné.

A vizsgázónak fel nem róható ok minden olyan, a vizsgán való részvételt gátló esemény, körülmény, amelynek bekövetkezése nem vezethető vissza a vizsgázó szándékos vagy gondatlan magatartására.

Az igazgató hozzájárulhat ahhoz, hogy az adott vizsganapon vagy a vizsgázó és az intézmény számára megszervezhető legközelebbi időpontban a vizsgázó pótló vizsgát tegyen, ha ennek feltételei megteremthetők. A vizsgázó kérésére a vizsga megszakításáig a vizsgakérdésekre adott válaszait értékelni kell. Időpontját egyéni elbírálás alapján az igazgató jelöli ki.

Független vizsgabizottság előtt letehető tanulmányok alatti vizsga

A független vizsgabizottság előtt letehető tanulmányok alatti vizsgát a megyeszékhely szerinti járási hivatal szervezi.

A tanuló - kiskorú tanuló esetén a szülője - a félév vagy a tanítási év utolsó napját megelőző harmincadik napig, a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 51. § (7) bekezdésében meghatározott esetben az engedély megadását követő öt napon belül jelentheti be, ha osztályzatának megállapítása céljából független vizsgabizottság előtt kíván számot adni tudásáról. A bejelentésben meg kell jelölni, hogy milyen tantárgyból kíván vizsgát tenni. Az iskola igazgatója a bejelentést nyolc napon belül továbbítja a kormányhivatalnak, amelyik az első félév, valamint a tanítási év utolsó hetében szervezi meg a vizsgát.

A tanuló - kiskorú tanuló esetén a szülője - a bizonyítvány átvételét követő tizenöt napon belül kérheti, hogy amennyiben bármely tantárgyból javítóvizsgára utasították, akkor azt független vizsgabizottság előtt tehesse le. Az iskola a kérelmet nyolc napon belül továbbítja a járási hivatalnak.

A járási hivatal által szervezett független vizsgabizottságnak nem lehet tagja az a pedagógus, akinek a vizsgázó hozzátartozója, továbbá aki abban az iskolában tanít, amellyel a vizsgázó tanulói jogviszonyban áll.

A vizsgákra vonatkozó helyi szabályok:

- Az elnöki teendőket az igazgató vagy a megbízottja látja el.
- A vizsgán az elnökön és a kérdező tanáron kívül még egy vizsgabizottsági tagnak jelen kell lennie.
- Egy napon legfeljebb két írásbeli vizsgát lehet tenni.
- A tanulónak az írásbeli vizsgán kihúzott tétel (ami több feladatból állhat) kidolgozására legalább 20 percet kell biztosítani.
- Az írásbeli vizsga időtartama – a szakvélemény alapján ettől eltérést lehetővé tevő esetek kivételével – tantárgyanként és évfolyamonként 45 perc, magyar nyelv és irodalom tantárgyból 60 perc.
- A szóbeli vizsgát az iskola szakos tanáraiból az igazgató által kijelölt vizsgabizottság előtt kell megtartani. A vizsgabizottság kérdező tanára lehetőleg az a tanár legyen, aki a tanulót előzőleg tanította.
- A szóbeli feleletek maximális időtartama 15 perc. Ha a tanuló a feladatát nem tudja megoldani, teljes tájékozatlanságot árul el, az elnök egy alkalommal póttételt húzathat vele. Erre is 20 perc a felkészülési idő, valamint 15 perc a felelet időtartama.
- A vizsgázó osztályzatát a két felelet százalékos átlaga alapján kell megállapítani.
- Azt a vizsgázót, aki akár az írásbeli, akár a szóbeli vizsgán figyelmeztetés ellenére nem megengedett eszközt használ, az igazgató a vizsga folytatásától eltilthatja, a vizsgaeredménye: elégtelen. Az indokolatlanul félbehagyott vizsgát úgy kell tekinteni, mint ami nem sikerült. Az önhibán kívüli; indokolt vizsgamegszakítás esetén pótló vizsgát tehet a tanuló.
- A vizsga a vizsgázó számára díjtalan.
- A szabályosan megtartott vizsga nem ismételhető meg.
- A vizsgáról jegyzőkönyv készül az elnök és a tagok aláírásával, melyet az iskola irattárában a jogszabályban meghatározott ideig kell őrizni.
- A jegyzőkönyv vezetéséért és hitelességéért a vizsgabizottság elnöke felel.
- A jegyzőkönyvben minden vizsgázót külön jegyzőkönyv nyomtatványon kell jegyezni.
- A jegyzőkönyv melléklete a vizsgázó írásbeli dolgozata és feladatlapja, valamint a diák szóbeli felkészülés alatti jegyzetei. Az írásbeli feladatlapot és jegyzetelés (vázlatkészítés) céljára kapott papírlapot az iskola körbélyegzőjével el kell látni. A tanuló és a szülő kéreésre, egyeztetett időpontban a vizsgaelnök jelenlétében a vizsgadokumentumokba betekinthez, írásos megjegyzést fűzhet az értékeléshez, melyet jegyzőkönyvbe kell venni.

A tanulmányok alatti vizsgák szervezésének legfontosabb ismérvei

A vizsgabizottság minimum három főből áll:

- elnök
- kérdező tanár
- ellenőrző tanár

Az általuk ellátandó feladatok:

Az elnök

- felel a szabályok betartásáért,
- ellenőrzi a vizsgázók adatait, vezeti a jegyzőkönyvet,
- ha kell szavazást rendel el.

Kérdező tanár (ok)

- csak megfelelő tanári végzettséggel lehet,
- lehetőség szerint ne az kérdezze a tanulót, aki vizsgára küldte.

Az igazgató felel a vizsgák szabályos lebonyolításáért.

Ellenőrző tanár lehetőség szerint szakos tanár felel a vizsga szabályszerűségéért.

Írásbeli vizsgák általános szabályai:

- a tanteremben minden padban csak egy diák ülhet,
- a feladatlapot az iskola pecsétjével kell ellátni, fel kell tüntetni a tantárgy megnevezését, a tanuló nevét és a dátumot,
- a vizsgán használható segédeszközöket a szaktanár tájékoztatása alapján a tanuló hozza magával.

Egy vizsganapon két írásbeli vizsga tehető le, de közöttük 10 perc pihenőidőt kell biztosítani, kivétel, pótló vizsga esetén, három írásbeli vizsga tartható.

Ha a vizsgázó az írásbelin szabálytalanságot követ el, a felügyelő tanár e tényt jegyzőkönyvben rögzíti, és felvezeti a feladatlapra és jelenti az igazgatónak.

Az írásbeli vizsga javítása

- a szaktanár az adott vizsganapon piros tollal kijavítja az írásbeli dolgozatot
- ha a szaktanár arra a feltételezésre jut, hogy a vizsgázó meg nem engedett segédeszközöket használt, - rávezeti a feladatlapra és értesíti az igazgatót.

A szóbeli vizsga általános szabályai:

- egy napon három szóbeli vizsga tehető le,

- a vizsgázónak a vizsga előtt minimum 15 perccel kötelező megjelennie,
- a vizsgák ideje alatti várakozáshoz lehetőség szerint pihenő helységet kell biztosítani,
- a szóbeli vizsgán minden vizsgázó tételt húz, a tantárgyakhoz kapcsolódó segédeszközökkel készül az önálló feleletre,
- a felkészülési idő legalább 20 perc, kivétel az idegen nyelv ahol nincs felkészülési idő,
- a felelet során a tanuló a felkészülési idő alatt készített jegyzeteit használhatja,
- a felelet maximum 10 percet tarthat,
- ha a vizsgázó az adott tételtől teljes tudatlanságról tesz tanúbizonyságot, egy alkalommal póttételt húz,
- két tantárgy között a vizsgázó pihenőidőt kérhet,
- ha a szóbelin a vizsgázó szabálytalanságot követ el, az elnök figyelmezteti, jegyzőkönyvet készít és a vizsgabizottság a dönt a szóbeli eredményéről,
- szabálytalanságok esetében a vizsgabizottság elnöke értesíti az igazgatót, aki a törvények alapján dönt.

Gyakorlati vizsga általános szabályai:

- a gyakorlati oktatás vezető tanárnak kötelező a vizsgázót tájékoztatni a gyakorlati vizsga rendjéről,
- a gyakorlati vizsgarész a vizsga feladatok számától függetlenül egy érdemjeggyel kell értékelni.

Az egyes vizsgatárgyak részei, követelményei és értékelési rendje

A vizsgatárgyak követelményrendszere

Minden vizsgatantárgy követelményei azonosak az adott évfolyam adott tantárgyának az intézmény pedagógiai programjában található követelményrendszerével.

Az értékelés rendje

A vizsgatárgyak követelményrendszere

Minden vizsgatantárgy követelményei azonosak az adott évfolyam adott tantárgyának az intézmény pedagógiai programjában található követelményrendszerével.

A szóbeli és írásbeli vizsga értékelése egyetlen érdemjeggyel történik, amelyet a kérdező tanár javaslatára a vizsgabizottság állapít meg.

Abban az esetben, ha egy vizsga több vizsgarészből áll, a végső eredmény a vizsgarészekre adott osztályzatok átlagából kell számítani úgy, hogy az írásbeli és a gyakorlati vizsgarész duplán

számít.

Jogorvoslati lehetőség

Az intézményben lefolytatott vizsgákkal kapcsolatos jogorvoslati lehetőség a 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendeletben, valamint a nemzeti köznevelési törvény vizsgákra vonatkozó részeiben található.